

ОРГАНІЧНА ХІМІЯ

Б. А. Демидчук, П. А. Соколюк, В. С. Броварець, Б. С. Драч

Інститут біоорганічної хімії та нафтохімії НАН України, м. Київ

УДК 547.288:547.738+547.77+547.78+547.79+547.87+547.89

**ГЕТЕРОЦИКЛІЗАЦІЇ НА ОСНОВІ ЕЛЕКТРОФІЛЬНИХ РЕАГЕНТІВ,
ОДЕРЖАНИХ ІЗ ХЛОРАЛЬАМІДІВ**

Загальна характеристика похідних хлоральамідів

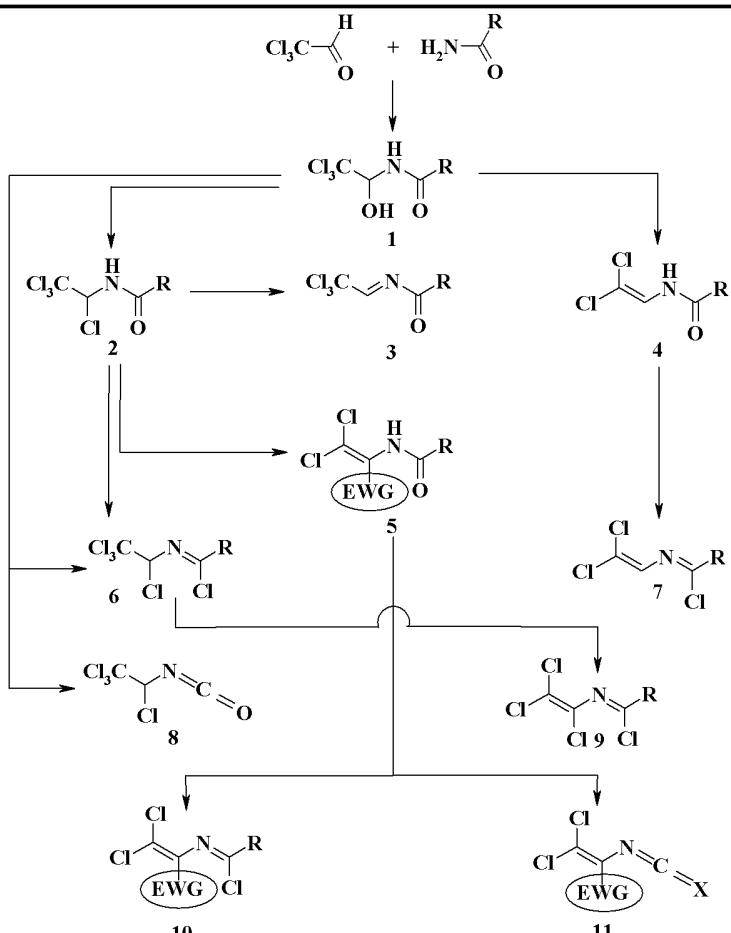
Продукти приєднання амідів карбонових кислот до хлоралю, які часто називаються хлоральамідами, відомі вже більше 160 років (див. огляд [1]). Проте їх значення для синтезу різноманітних гетероцикліческих сполук стало зрозумілим лише в 70-90-тих роках ХХ століття. Саме в цей час вдалося розробити зручні способи перетворення хлоральамідів (1) у цілу низку поліцентрових електрофільних реагентів (2) – (11), представлених на схемі 1. Всі вони виявилися важливими реагентами для створення нових типів похідних численних гетероцикліческих систем. Література з цього приводу вже налічує кілька сотень журналних статей, котрі лише частково узагальнені. До того ж деякі з цих узагальнень вже застаріли, наприклад, фундаментальні огляди Г. Цауга [1-4], які присвячені хімії амідоалкілюючих засобів, і охоплюють літературу лише до 1984р. Разом з цим систематична обробка літератури у монографії [5] стосовно синтезу похідних азотистих гетероциклів на основі хлоральамідів і споріднених сполук здійснена лише до початку 1990р., коли якраз розпочався бурхливий розвиток досліджень циклоконденсації за участю ряду електрофільних агентів, пов'язаних з хлоральамідами.

Отже, основна мета даного огляду полягала у висвітленні досягнень останнього 20-ліття, котрі стосуються циклізацій на основі продуктів одно- або двостадійних перетворень хлоральамідів (1). До них відносяться не тільки нескладні амідоалкілюючі засоби (2)–(4), але й N-(1,2,2,2-тетрахлороетил)амідоїлхлориди (6), 1,2,2,2-тетрахлороетилізоціанат (8) та хлоровмісні 2-аза-1,3-дієни (7), (9) (схема 1). Циклізації складніших поліцентрових реагентів (5), (10), (11) тут не розглядаються тому, що вони є продуктами три- або навіть чотиристадійних перетворень хлоральамідів. До того ж циклоконденсації цих суттєво модифікованих електрофільних систем, які досить віддалені у структурному відношенні від ключових хлоральамідів, узагальнені недавно у двох спеціальних оглядах [6, 7].

Синтез хлоральамідів і N-(1,2,2,2-тетрахлороетил)амідів різних кислот та їх циклоконденсації

При незначному нагріванні амідів карбонових кислот, уретанів або сечовин з хлоралем у присутності хлоридної або сульфатної кислоти утворюються хлоральаміди (1), які представлені на схемі 2. Список цих амідоалкілюючих агентів наведений в огляді Г. Цауга і В. Мартіна [1], а методики їх препаративного одержання узагальнені в монографії [5] та в ряді важливих статей [8-14].

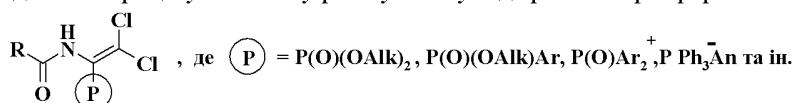
Зауважимо, що більшість аліфатичних і ароматичних альдегідів не дають з первинними амідами стійких продуктів приєднання у молярному співвідношенні 1:1. Крім хлоралю, подібну реакційну здатність проявляють формальдегід, фтораль, бромаль, дихлорацетальдегід, фенілглюксаль та інші альдегіди і кетони з підвищеною електрофільністю карбонільної групи. Серед численних амідоалкілюючих засобів хлоральаміди представляють особливий інтерес, бо вони легко одержуються із промисловодоступних вихідних речовин. До того ж наявність в хлоральамідах амідного фрагмента, гідроксильної групи і трихлорометильного залишку обумовлює їх біфільний характер і дозволяє вводити ці субстрати в різноманітні перетворення, котрі нерідко є специфічними і відіграють важливу роль у подальших циклізаціях. Так, при обробці хлоральамідів тіонілхлоридом, пентахлоридом фосфору або фосгеном одержуються N-(1,2,2,2-тетрахлороетил)аміди відповідних кислот (2), які проявляють більш високу електрофільність, ніж вихідні хлоральаміди, що може бути використано для введення різноманітних оксиген-, сульфуро-, нітрогено- та фосфоровмісних груп в α - положення до амідного залишку (див. перетворення (2)–(12) на схемі 2). Хімія реагентів (2) та їх аналогів систематично висвітлена в дисертаційній роботі [14], а одержання N-(1,2,2,2-тетрахлороетил)амідів різних кислот та їх похідних описано в статтях [13, 18-41].

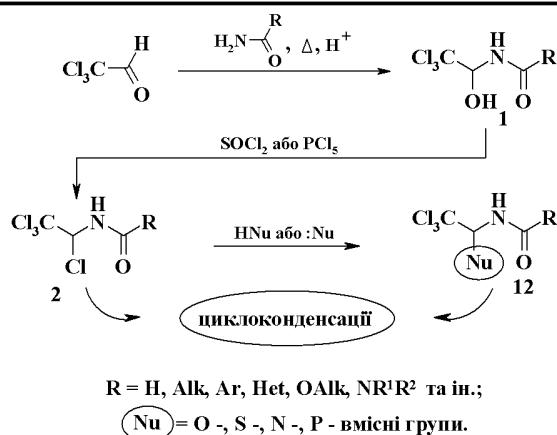
(EWG) = $\text{C}(\text{O})\text{OAlk}$, CN, $\text{P}(\text{O})(\text{OAlk})_2$, $\text{P}(\text{O})\text{Ar}_2$, $\text{P}^+\text{Ph}_3\text{An}^-$, SO_2Ar та ін.;
 $\text{X} = \text{O}, \text{S}, \text{NAIk}, \text{NAr}$.

Схема 1

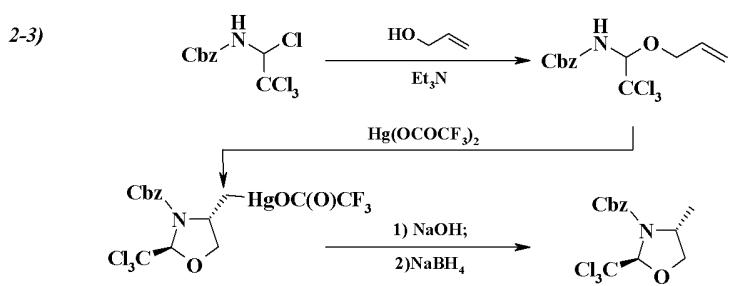
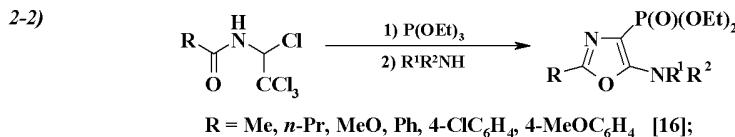
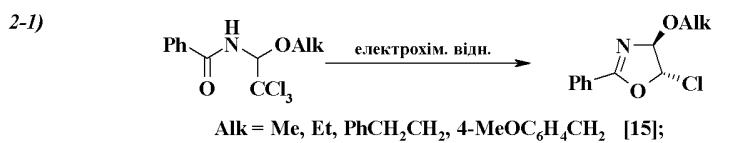
Детальний аналіз цих публікацій навряд чи потрібно проводити, бо лише невелика кількість похідних реагентів (**2**) виявилась придатною для циклоконденсацій, які представлені на схемі 2. Складні перетворення 2-1 і 2-2 відбуваються за участю амідного фрагмента і трихлорометильної групи. Останнє з цих перетворень – препаративний синтез 4-фосфорильованих 5-аміно-1,3-оксазолів, які утворюються в результаті багатостадійного процесу. Важливу роль у ньому відіграють α -фосфорильовані енаміди типу

Аналіз циклоконденсацій, наведених на схемі 2, показує, що стереоселективне перетворення 2-3 не є поодиноким процесом, який проходить без участі трихлорометильної групи. Ще в 1969р. [49] була знайдена цікава циклізація на основі хлоральуретану, котра відбувається зі збереженням трихлорометильного залишку (схема 3).

Приклади:

$\text{Cbz} = \text{PhCH}_2\text{OC(O)}$ [17].

Схема 2

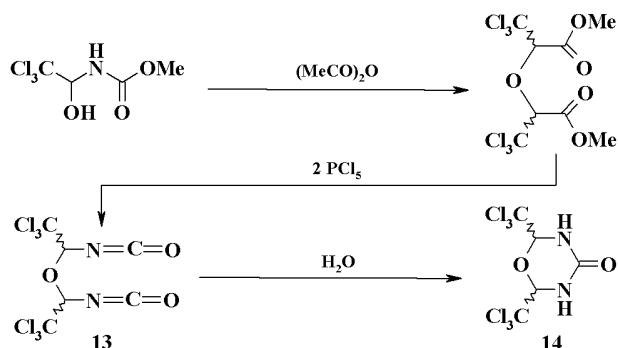

Схема 3

Стереохімічні особливості утворення кінцевого продукту циклізації (14) не досліджувались, але наявність у ньому двох трихлорометильних груп не викликає сумнівів [49].

Іншим підходом для введення фрагмента $\text{Cl}_3\text{C}-\text{CH}-\text{NH}-\text{C}(=\text{O})-\text{R}$ як бокового ланцюга циклічної системи, є конденсації реагентів (2) з функціоналізованими азотистими гетероциклами, що містять рухливі атоми гідрогену. Так, детально досліджено амідоалкілювання реагентами (2) 2-гідроксипіримідину [50], 2-меркаптопіримідину [51], 2,4-димеркаптопіримідину [51], 4-гідрокси-2-меркаптопіримідину [52], урацилу

ОРГАНІЧНА ХІМІЯ

та його аналогів [53]. Регіоселективність цих процесів, які узагальнені в дисертаційній роботі [54], суттєво залежить, насамперед, від природи нуклеофільних центрів у піримідиновому кільці (схема 4).

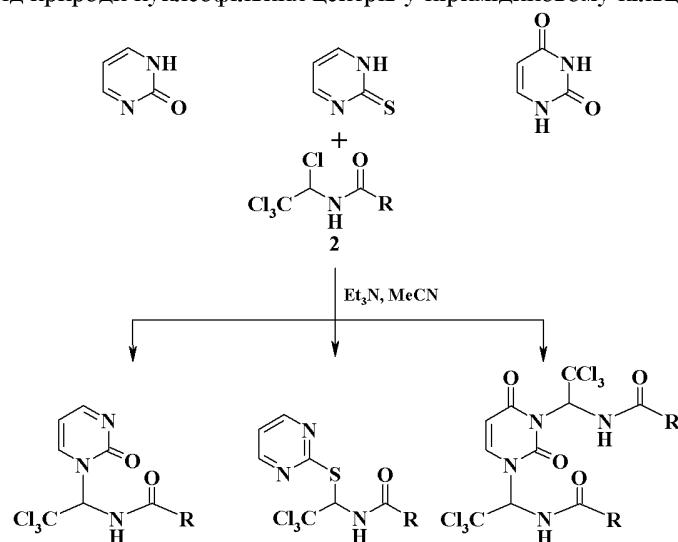
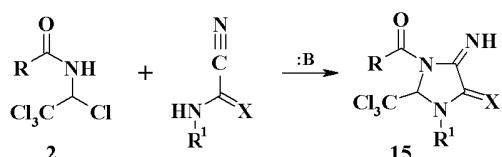

Схема 4

У деяких випадках амідоалкілювання супроводжується додатковою циклоконденсацією [55, 56], наприклад:

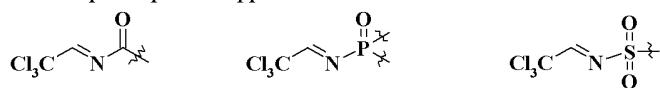
$X = O, S$ [55].

Таким чином, хлоральаміди (1) та їх реакційноздатні похідні (2) лише зрідка застосовувались для безпосередніх циклоконденсацій типу (2)→(15). Важливіша їх роль полягає в тому, що вони виявились придатними для одержання цілого ряду N-ацилімінів хлоралю (3) та хлоровмісних енамідів (4), (5), які вдалося застосувати для значно ширшого кола гетероциклізацій.

Одержання N-ацилімінів хлоралю та циклізації на їх основі

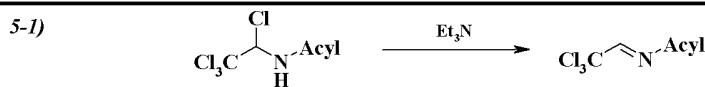
Перше повідомлення про синтез N-ацилімінів хлоралю загальної формули $\text{Cl}_3\text{C}-\text{CH}=\text{N}-\text{C}(\text{O})\text{R}$ (3) було опубліковано ще в 1891р. [57]. Проте ці дані щодо внутрішньомолекулярного відщеплення води від хлоральамідів (1) виявились помилковими, а перші представники реагентів (3) вдалося синтезувати тільки в кінці 60-х і на початку 70-х років ХХ століття [20, 25, 28, 42]. Основні способи їх препаративного одержання представлені на схемі 5. Найзагальнішими із них є дія трітиламіну на N-(1,2,2,2-тетрахлороетил)аміди карбонових і O-алкілкарбонатних кислот, а також кислот фосфору і сульфуру (див. перетворення 5-1). Для введення в імінний фрагмент залишків заміщених карбамінових кислот зручно використовувати 1,2,2,2-тетрахлороетилізоціанат (див. процеси 5-2 і 5-3), а також подібні перетворення [58-60]. Нарешті, для препаративного одержання N-арилсульфонілхлоральамінів вдалося застосувати взаємодію трихлороетилену і відповідних N,N-дихлороаренсульфоніламідів (конденсація 5-6). Інші підходи до синтезу N-ацилхлоральамінів, а також їх близьких аналогів вже розглянуті в монографії [5] та недавньому огляді [61].

Похідні хлоральамінів з характерними фрагментами:

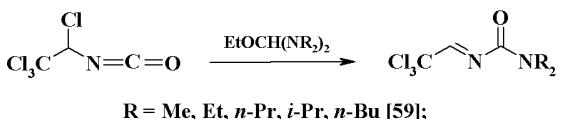
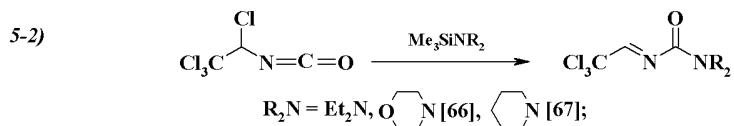

проявляють надзвичайно високу електрофільність і в дуже м'яких умовах взаємодіють з різноманітними сполуками з рухливим атомом водню. При цьому вони, як правило, дають продукти приєднання типу $\text{Cl}_3\text{C}-\text{CH}(\text{Nu})-\text{NHAcyl}$.

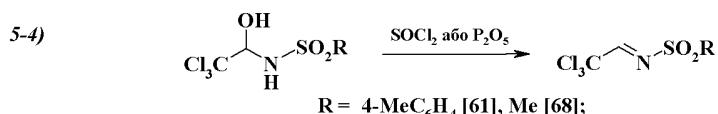
ОРГАНІЧНА ХІМІЯ

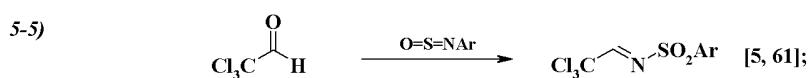
Acyl = C(O)H [13], C(O)Alk [13, 28, 42], COAr [20, 62], COHet [13], C(O)OAlk [25, 63], P(O)(OAlk)₂ [64, 65], P(O)(OEt)NMe₂ [13], P(O)(NMe₂)₂ [13], SO₂NMe₂ [41], C(CN)=PPh₃ [47];

R = Me, Et, n-Pr, i-Pr, n-Bu [59];

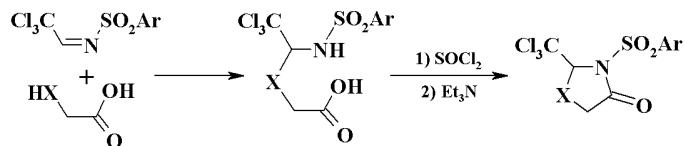
R = 4-MeC₆H₄ [61], Me [68];

Acyl = SO₂Ar [61, 69, 70], SO₂CF₃ [71], C(O)OAlk [72, 73].

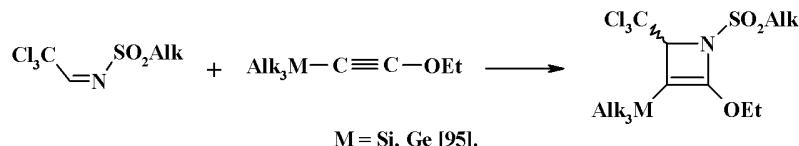
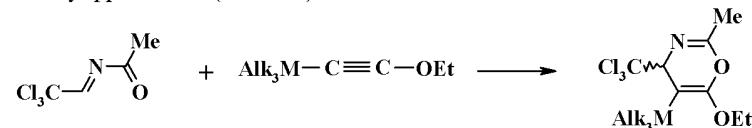
Схема 5

З літератури відомі численні приклади приєднання до N-ацилхлоралімінів води, спиртів і фенолів [25, 42, 49, 59, 64], меркаптанів і тіофенолів [49, 64, 74, 75], амінів і амідів [13, 25, 42, 49, 62, 66, 76-79], вторинних фосфінів [80], а також різноманітних кислот фосфору (V) [25, 42, 81, 82]. Лише зрідка одержані продукти приєднання вдалося застосувати для гетероциклізації [83-85], наприклад:

X = O, S [85].

Значно важливішими для подальших перетворень і в т. ч. гетероциклізацій виявилися взаємодії N-ацилімінів хлоралю з різноманітними С-нуклеофілами: магнійорганічними сполуками [49, 86-87], енамінами та їх аналогами [2, 88-90], вініловими етерами і естерами [91-94], подібними похідними ацетилену [68, 91, 95], диметоксикарбеном [96], а також субстратами з активною метиленовою групою [97, 98]. Для прикладу вкажемо на утворення продуктів [4+2]- і [2+2]-циклоприєднання залежно від природи ацильних залишків в імінному фрагменті (схема 6).

M = Si, Ge [95].

Схема 6

ОРГАНІЧНА ХІМІЯ

Роботи багатьох дослідників, присвячені застосуванню різних N-ацилімінів для циклоприєднання С-нуклеофільних систем, узагальнені у двох монографіях [5, 99] і огляді [61], що дає можливість не цитувати багатьох оригінальних робіт з цього приводу. Зауважимо лише, що ще в 1964 р. Г. Креще і Р. Альбрехт використали N-арилсульфонілхлораліміни як активні діенофіли, оскільки вони легко дають [2+4]-циклоадукти з різноманітними 1,3-дієнами [100]. В подальшому такі реакції були здійснені і з N-ацил- і N-алоксикарбонілімінами хлоралю [101-106] (схема 7).

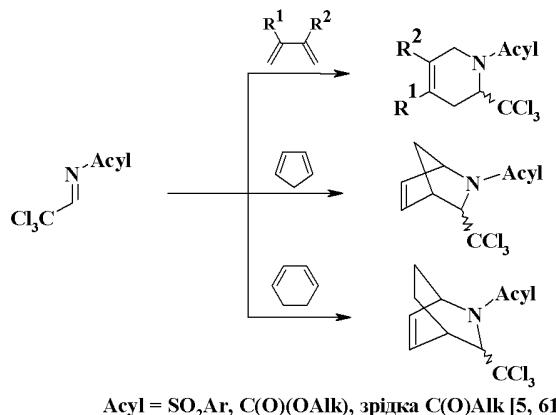
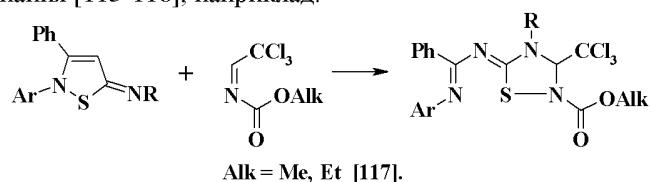

Схема 7

Значно складніше взаємодіють N-ациліміни хлоралю з триалкілфосфітами та їх аналогами [107-109], а також ізоціанатами кислот фосфору (III) [110-112]. Відомі також для N-ацилімінів хлоралю різноманітні реакції [2+3]-циклоприєднання [113-118], наприклад:

Простіші реакції амідоалкілювання цілої низки гетероциклічних сполук за допомогою N-ацилхлоралімінів також добре вивчені [77, 89, 90, 97, 98, 119-123].

Таким чином, N-ациліміни хлоралю виявилися унікальними електрофільними реагентами, котрі знайшли широке застосування в синтезах похідних неарomaticих гетероциклів.

Циклоконденсації за участю N-(1,2,2,2-тетрахлороетил)імідоїлхлоридів та 1,2,2,2-тетрахлороетилізоціанату

При обробці хлоральамідів (1) і хлоралуретанів (1-а) надлишком пентахлориду фосфору утворюються з високими виходами відповідні 1,3-дицентрові електрофільні реагенти (6), (8), що представлено на схемі 8.

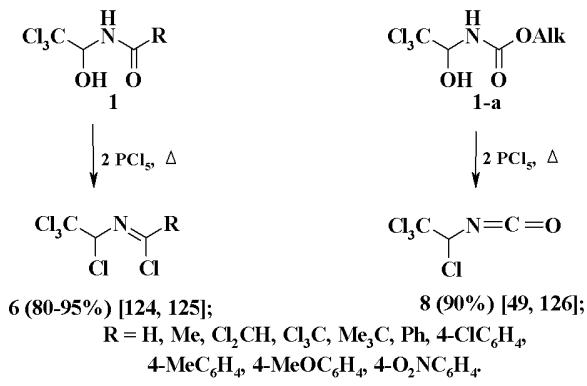

Схема 8

Циклізації на основі реагентів (6) досліджені ще недостатньо. Найважливіші з них представлені на схемі 9. Звернемо увагу на перетворення 9-3, котре приводить не до очікуваних похідних дигідро-s-триазину (16), а до тризаміщених s-триазинів (17), що обумовлено дегідрохлоруванням реагентів (6) на першій стадії цього процесу.

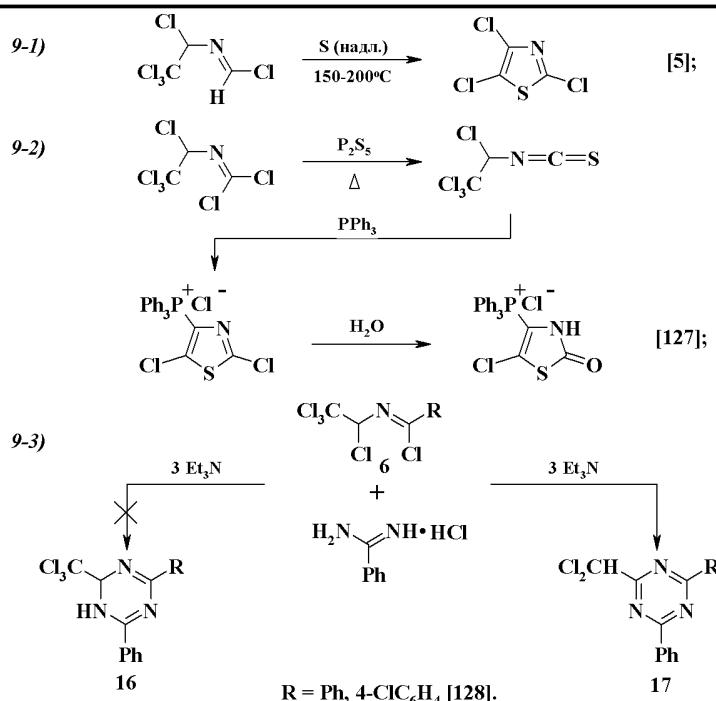
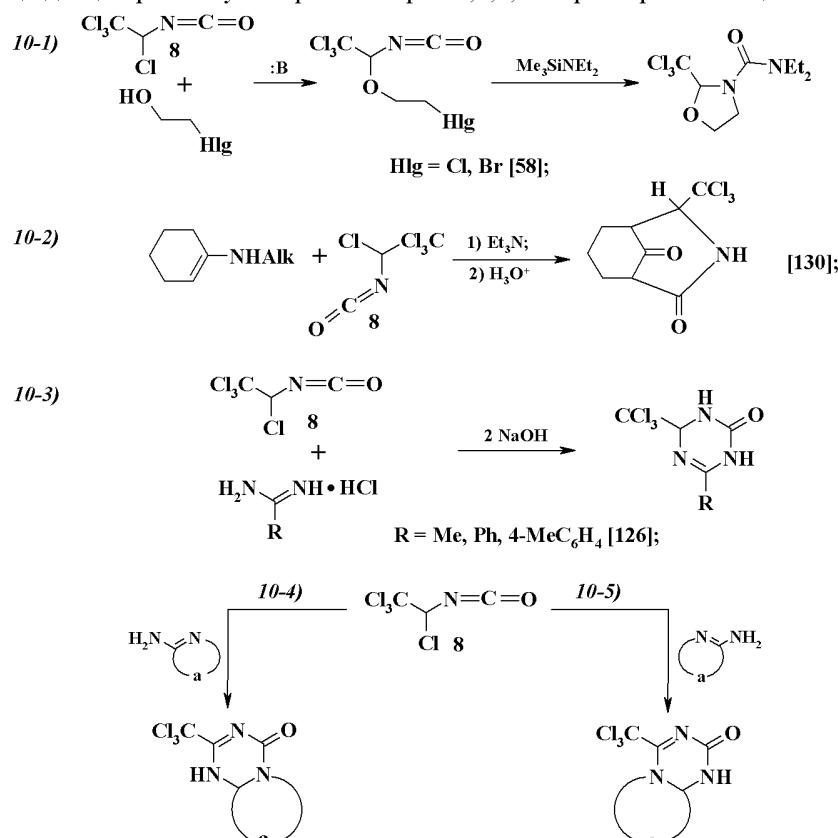

Схема 9

Циклізації за участию 1,2,2,2-тетрахлороетилізоціанату вивчені краще (схема 10). Проте регіоселективність циклоконденсацій реагента (8) з несиметричними двоцентровими нуклеофілами з амідиновим фрагментом досліджена ще недостатньо і однозначний вибір між двома напрямками 10-4 і 10-5 у багатьох випадках зробити не вдалося [5, 129]. Подібні труднощі спостерігались і при ідентифікації продуктів циклізації двоцентрових нуклеофілів з 1-арил-1,2,2,2-тетрахлороетилізоціанатами [31].

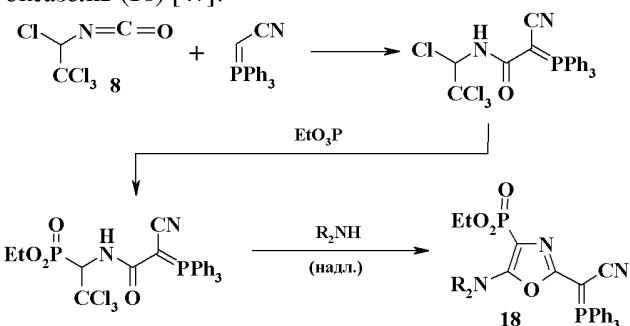

Субстрати: 2-амінопіridин, 2-амінотіазол, 2-амінобензоксазол, 2-амінобензотіазол та ін. [5, 126, 129, 131].

Схема 10

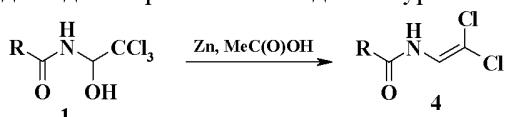
ОРГАНІЧНА ХІМІЯ

Крім циклізації схеми 10, звернемо увагу ще на один напрямок використання реагента (8) для синтезу нових типів тризаміщених оксазолів (18) [47]:

Гетероциклізації на основі N-(2,2-дихлороетеніл)амідів карбонових кислот

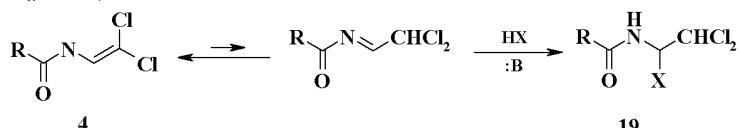
При обробці хлоральамідів карбонових та О-алкілкарбонатних кислот порошкоподібним цинком в оцтовій кислоті утворюються відповідні хлоровмісні енаміди та енуретани за схемою:

$\text{R} = \text{H, Alk, Ar, AlkO}$ та ін. (див. монографію [5] та найважливіші статті [19, 132-135].

Недавно для одержання енамідів (4) почали застосовувати електрохімічне відновлення різних похідних хлоральамідів загальної формули $\text{Cl}_3\text{C}-\text{CH}(\text{X})-\text{NHCO}\text{R}$, де $\text{X} = \text{Cl, OEt, OC(O)Alk, OC(O)Ar, NMe}_2$ і т.п. [136-141]. Особливо спрямовано проходить електрохімічне відновлення N-(1,2,2,2-тетрахлороетил)амідів ароматичних карбонових кислот [140, 141]. Саме таким способом вдалося отримати з високим виходом N-2,2-дихлороетеніламиди *o*-, *m*- і *n*-нітробензойних кислот, які не одержуються при використанні порошкоподібного цинку [140].

Характерною властивістю реагентів (4) та їх аналогів є здатність до енамідо-N-ацилімінної таутомерії, що обумовлює легке приєднання до них спиртів, меркаптанів, тіофенолів, аміаку, а також первинних і вторинних амінів.

$\text{X} = \text{O-}, \text{S-}$, і N-вмісні групи [135, 142-149].

Деякі представники структури (19) виявились важливими вихідними сполуками для подальших циклоконденсацій, котрі узагальнені на схемі 11. Перетворення (4) \rightarrow (20), (4) \rightarrow (21), (4) \rightarrow (22) на схемі 11 [150] мають явне препаративне значення, бо дають можливість синтезувати такі похідні 4-аміно-1,3-оксазолу, 4-аміно-1,3-тіазолу і 4-меркапто-1,3-тіазолу [150-152], котрі одержати іншими способами складно або неможливо. Значний інтерес представляє також синтез біциклічних сполук (24) [153].

Продукти приєднання до енамідів меркаптанів, тіофенолів та алкілових естерів меркаптооцтової кислоти при обробці їх реагентом Лоусона в діоксані не тільки тіонуються, але й циклізуються з утворенням заміщених тіазолів (26, 27) (схема 12), котрі при обробці пероксидом водню в оцтовій кислоті перетворюються у відповідні сульфонільні похідні (28, 29) [154].

Цікаво проходить взаємодія енамідів (4) з сірководнем (схема 13) [155]. Якщо сірководень і приєднується в присутності триетиламіну до зв'язку $\text{C}=\text{N}$ N-ацилімінних таутомерів хлоровмісних енамідів, то подібні продукти приєднання (30) не вдалося виділити. Із реакційної суміші були виділені тільки 3,5-ді(ациламінометил)-1,2,4-трітіолани (32) з виходами 32-41%. Утворення їх важко уявити із аддуктів (30) і можливо, що важливу роль відіграють інші проміжні сполуки (31) та (33), які одержуються внаслідок заміщення атомів хлору в дихлорометильному фрагменті реагентів (4-а) на меркаптогрупу та окисно-відновних процесів. В подальшому проходить, очевидно, міжмолекулярна конденсація, що приводить в присутності сірководню і триетиламіну до заміщених 1,2,4-трітіоланів (32).

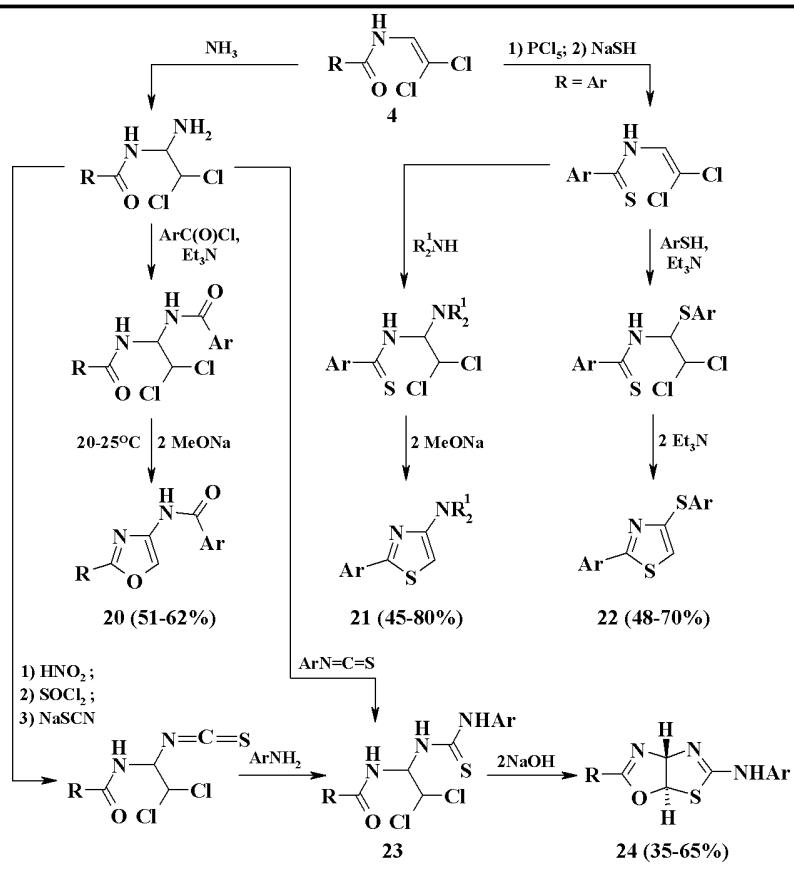

Схема 11

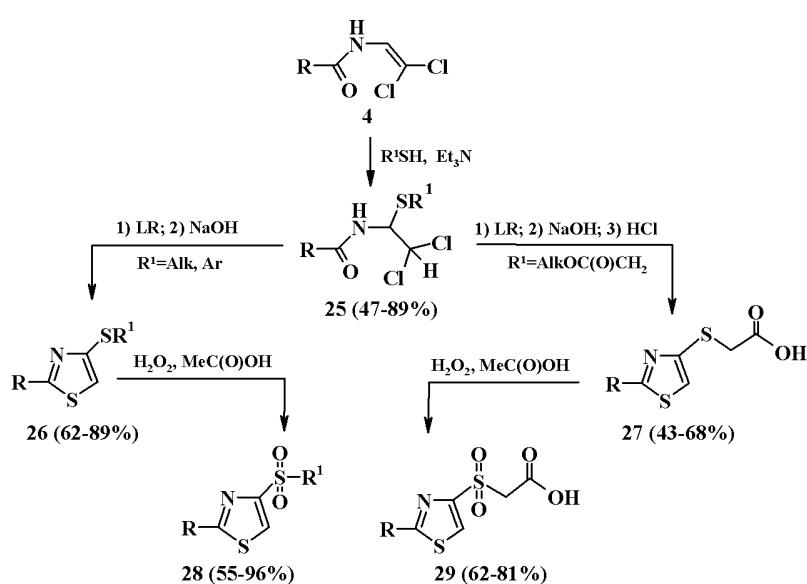

Схема 12

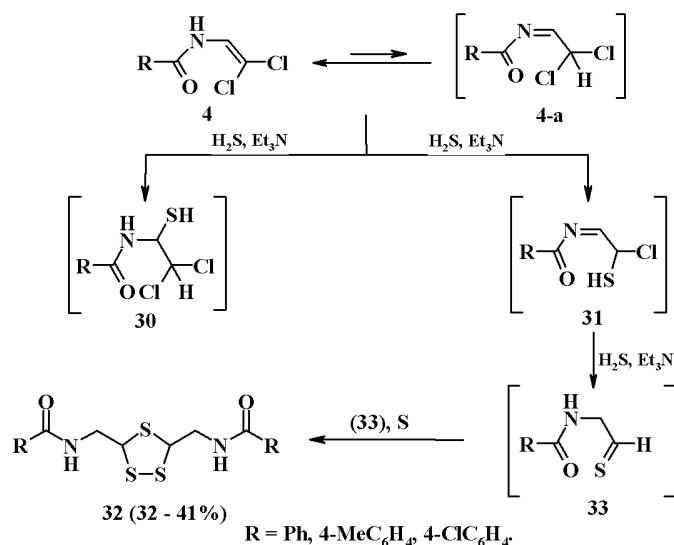

Схема 13

N-Ацилімінні таутомери енамідів (**4-a**) легко приєднують бензамідин та його аналоги в молярному співвідношенні 1:1, котрі при обробці метилатом натрію перетворюються в похідні триазину (**38, 39**) (схема 14).

Цікаво, що таутомери (**4-a**) дають з ацетамідом продукти приєднання (**37**) у молярному співвідношенні 2:1, які спрямовано циклізуються за допомогою метилату натрію. Кінцевими продуктами ймовірного ланцюга перетворень (**4**) \rightarrow (**35**) \rightarrow (**37**) \rightarrow (**40**) виявилися похідні 1,3-оксазолу, а не заміщені *s*-триазини, що утворюються при дії метилату натрію на подібні проміжні продукти (**34**) [155, 156].

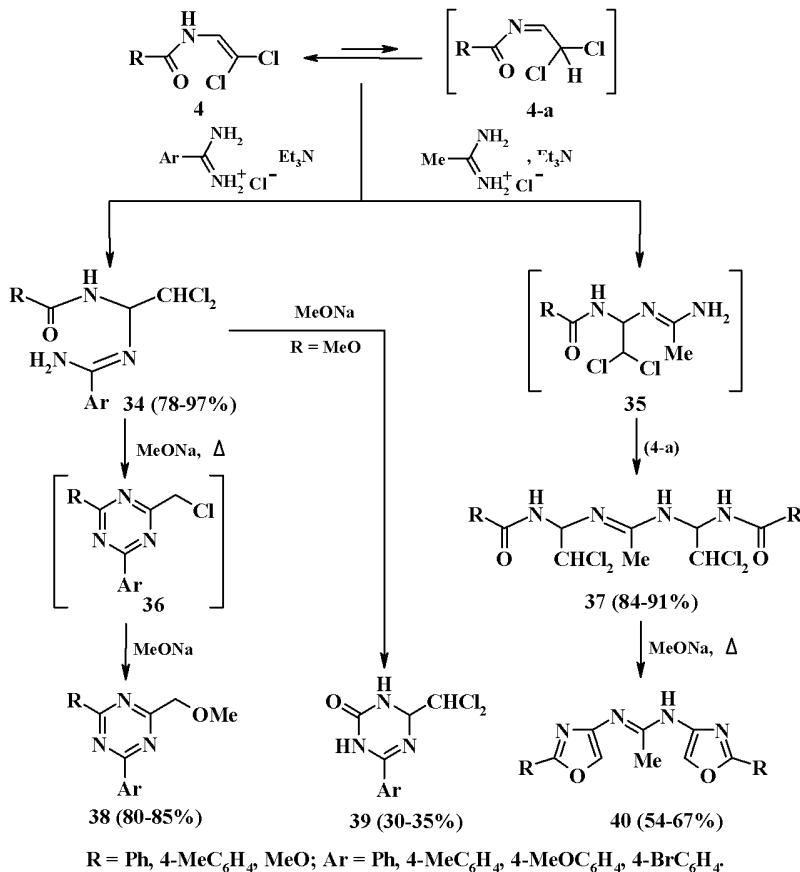

Схема 14

N-Ацилімінні таутомери хлоровмісних енамідів (**4-a**) приєднують аміак, що приводить до напіваміналів (**41**), котрі легко ацилюються і дають відповідні амідалі (**42**). Останні використані для синтезу перших представників нової біциклічної системи, яка складається з двох 2-тіазолінових ядер,

ОРГАНІЧНА ХІМІЯ

анельованих по грані *d* [див. структуру (45) на схемі 15]. Ключовою стадією у цьому процесі є спрямована взаємодія амідалів (42) з реагентом Лоусона, яка приводить до 2,5-діарил-3а,6а-дигідро-[1,3]тіазоло[4,5-*d*][1,3]тіазолів (45). Їх функціоналізовані аналоги (51) синтезовані за допомогою подібних підходів (41)→(49)→(51) і (50)→(49)→(51) (схема 15) [157].

Перетворення (41)→(42)→(45) та (50)→(49)→(51) мають препаративну цінність для синтезу похідних 3а,6а-дигідро[1,3]тіазоло[4,5-*d*][1,3]тіазолу. Подальше окиснення сполук (45) до відповідних ароматичних субстратів (48) також має препаративне значення, адже відома лише невелика кількість аналогів сполук (48), які синтезовані складним способом.

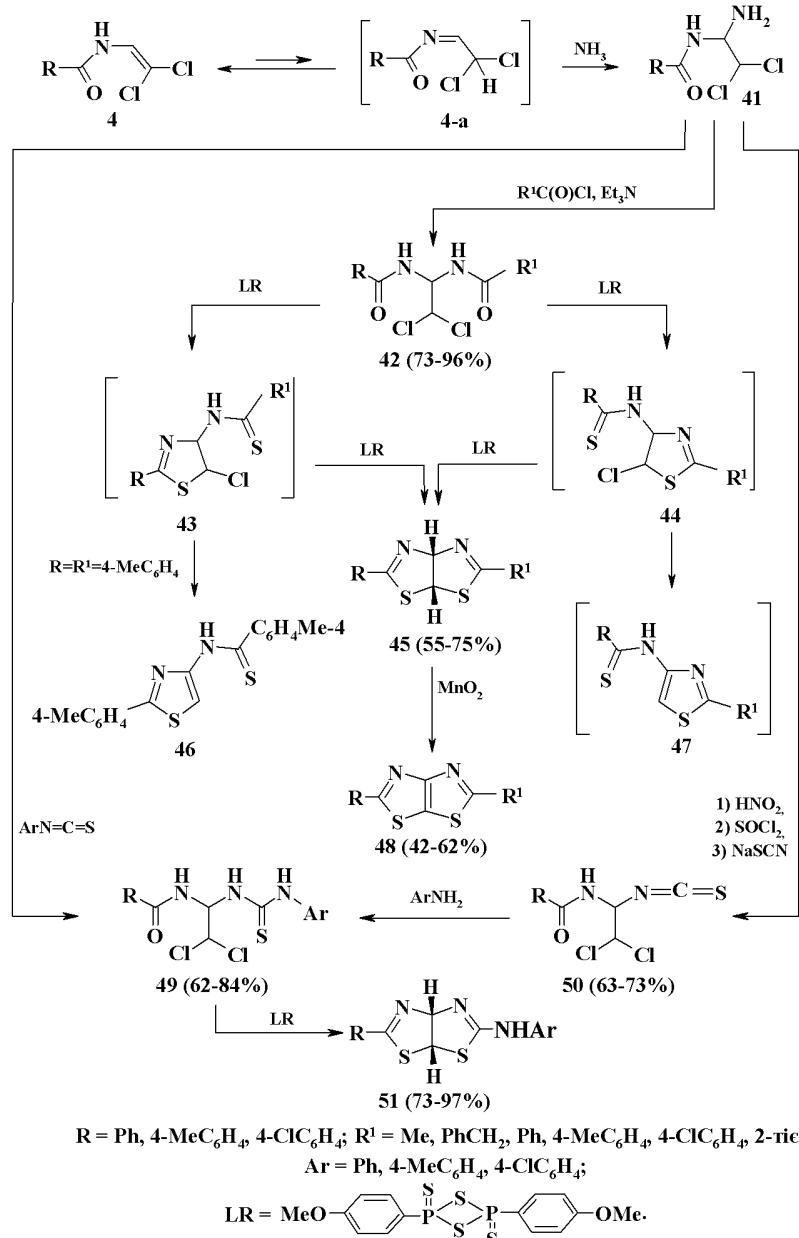
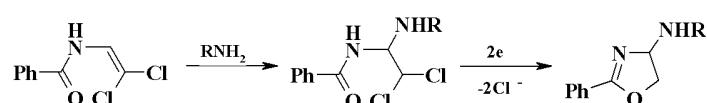

Схема 15

Нарешті слід зауважити, що недавно продукти приєднання первинних амінів до N-(2,2-дихлороетеніл)бензаміду вдалося відновити електрохімічним способом до відповідних похідних 2-оксазоліну [158].

Циклоконденсації за участию хлоровмісних 2-аза-1,3-дієнів

ОРГАНІЧНА ХІМІЯ

Аналіз схеми 16 свідчить про тісний зв'язок між хлоральамідами (1) і хлоромісними 2-аза-1,3-дієнами (7), (9).

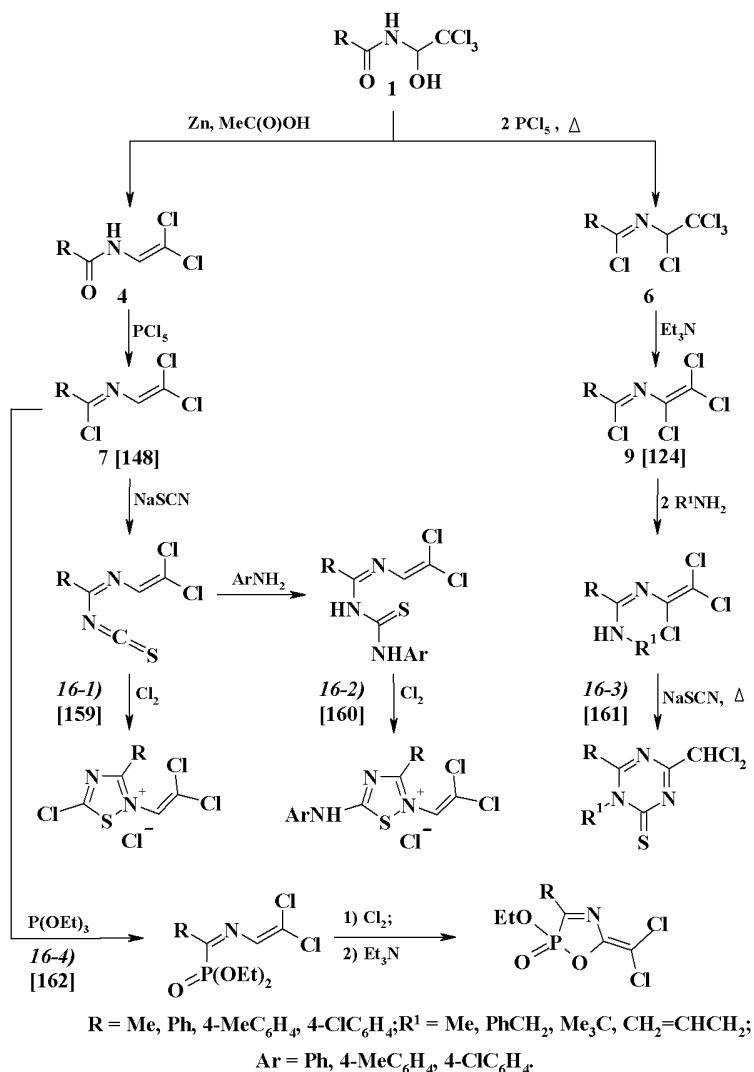
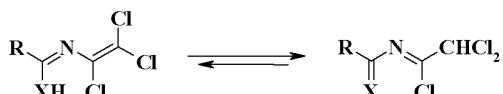

Схема 16

Перетворення (1)→(4) і (1)→(6) вже згадувались раніше, а тут акцентуємо увагу на взаємодії енамідів (4) з пентахлоридом фосфору [148], котра приводить з високим виходом до трихлорозаміщених 2-аза-1,3-дієнів (7). Разом з тим, тетрахлорозаміщені 2-аза-1,3-дієни (9) легко одержуються при дії тристиламіну на продукти взаємодії хлоральамідів з надлишком пентахлориду фосфору [124] (схема 16). Гетероциклізації 16-1 і 16-2 не є специфічними, тому що характерні також для більш простих імідохлоридів, які не містять дихлоровінільної групи. Проте перетворення 16-3 значно специфічніше, бо обумовлене, головним чином, тим, що в структурі (9) є лише один рухливий атом хлору в положенні 1 кон'югованої системи і тому при дії різноманітних нуклеофілів утворюються спочатку відповідні продукти заміщення біля центра C^1 2-аза-1,3-дієнової системи. В подальшому можна уявити активацію електрофільного центра C^3 внаслідок прототропії типу:

Саме така прототропія відіграє, очевидно, важливу роль в процесі циклоконденсації реагентів (9) з бензамідином [163], фенілгідразином [164], гідроксиміlamіном [164] та ароматичними амінами [164]. На схемі 17 порівнюються напрямки взаємодії двох типів хлоромісних 2-аза-1,3-дієнів (7) і (9) з бензамідином. Перетворення 17-1 [163] і 17-2 [164] виявилися препаративними, адже приводять відповідно до таких похідних дигідро-*s*-триазину і *s*-триазину, котрі важко одержати іншими способами. Циклізація 17-5 [164] має також препаративну цінність, хоча виходи заміщених хіазолінів посередні.

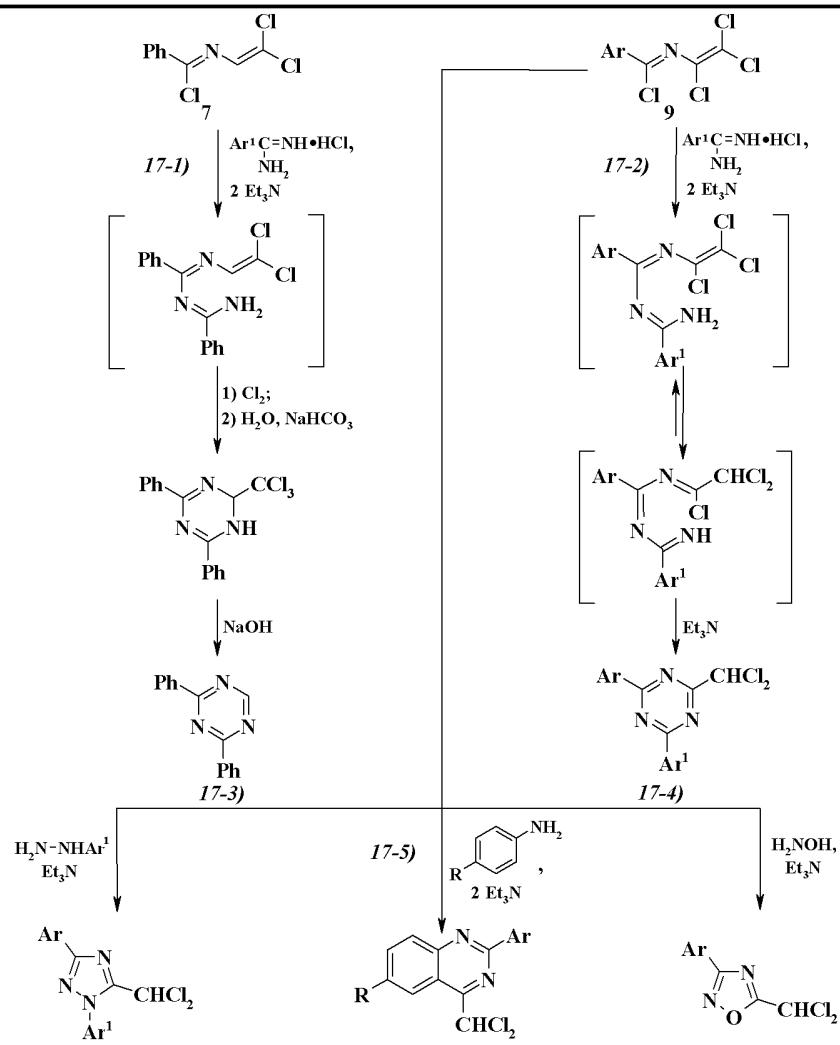

Схема 17

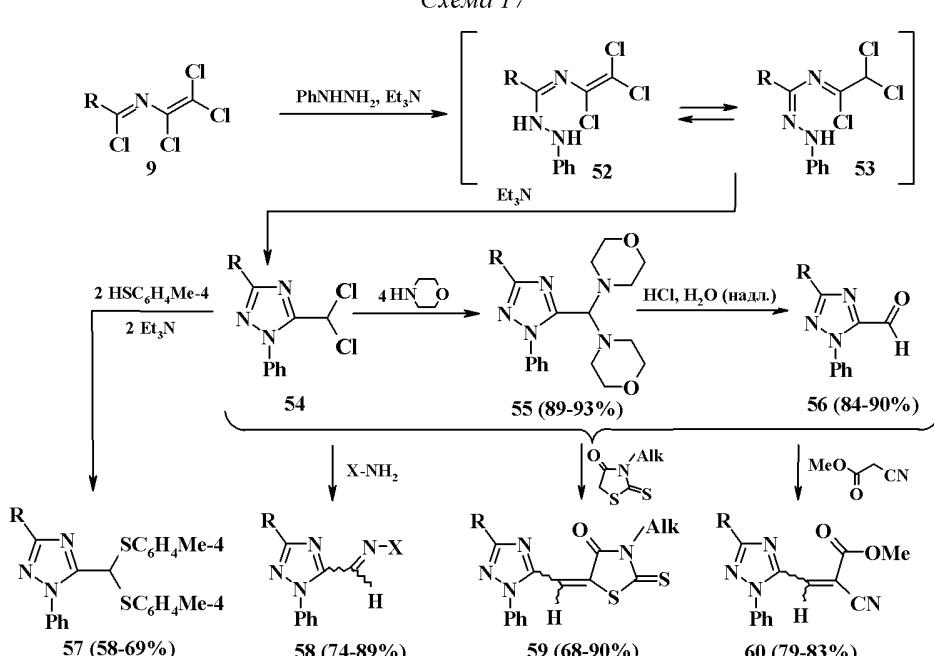

Схема 18

ОРГАНІЧНА ХІМІЯ

Субстрати (9) складно взаємодіють з фенілгідразином, але їх аналоги (9) спрямовано конденсуються з цим реагентом [див. перетворення (9) \rightarrow (52) \rightarrow (53) \rightarrow (54) на схемі 18]. В продуктах циклізації (54) атоми хлору достатньо рухливі, що дає можливість легко одержати сполуки (57) та заміщені 1*H*-1,2,4-триазол-5-карбальдегіди (56) [167], які раніше були малодоступними. Цікаво, що для препаративного одержання сполук (58-60) зручніше користуватися не вільними альдегідами (56), а їх попередниками (54) та (55).

Досліджені також циклізації субстратів (9) з різними аміноазолами, 3(5)-амінопіразолами, 3(5)-аміно-1,2,4-триазолами, 5-амінетріазолом та 2-амінобензімідазолом [168]. Перебіг таких конденсацій ускладнений, що видно з трьох різних ланцюгів перетворень: (9) \rightarrow (61) \rightarrow (64) \rightarrow (67), (9) \rightarrow (62) \rightarrow (65) \rightarrow (68) і (9) \rightarrow (63) \rightarrow (66) \rightarrow (69), які представлені на схемі 19.

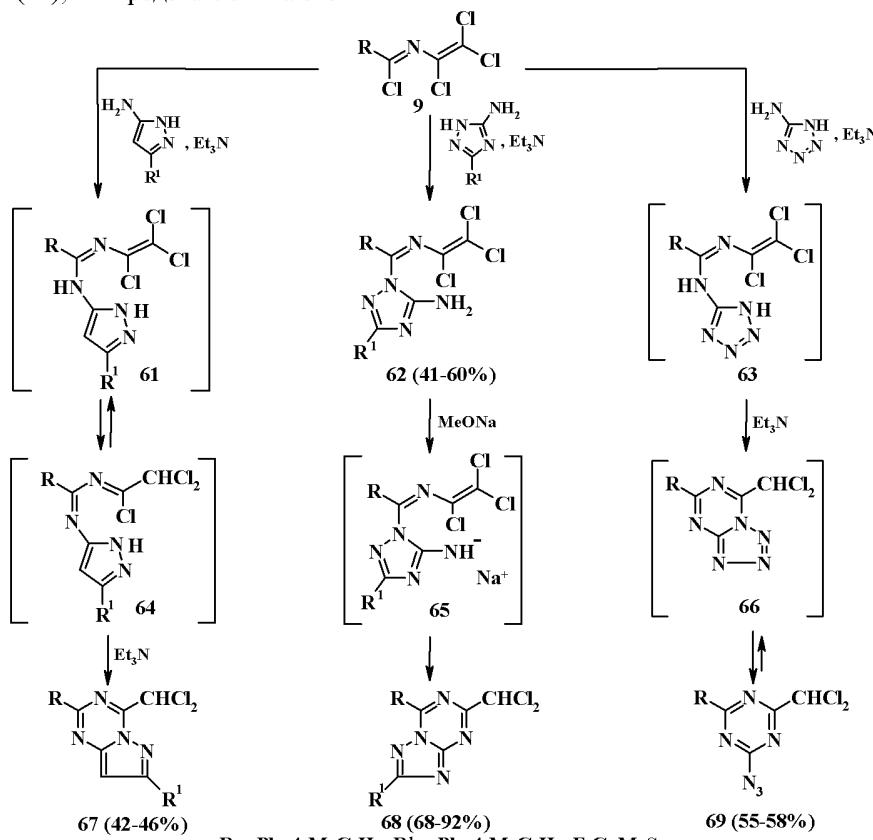

Схема 19

Напрямок цих процесів суттєво залежить від швидкості атаки первинної аміногрупи заміщених азолів на центр C^1 субстратів (9), здатності до прототропії проміжних продуктів та різного їх відношення до триетиламіну або метилату натрію.

Варто зауважити, що субстрати (9) взаємодіють з 2-амінобензімідазолом таким же чином, як і заміщені 3(5)-аміно-1,2,4-триазоли. В обох цих випадках первинна аміногрупа азолів атакує центр C^3 субстратів (9) вже на пізніх стадіях процесу. Зовсім інакша регіоселективність циклокоонденсації з 2-(амінометил)-бензімідазолом та його метиленовими гомологами (схема 20) [169-171].

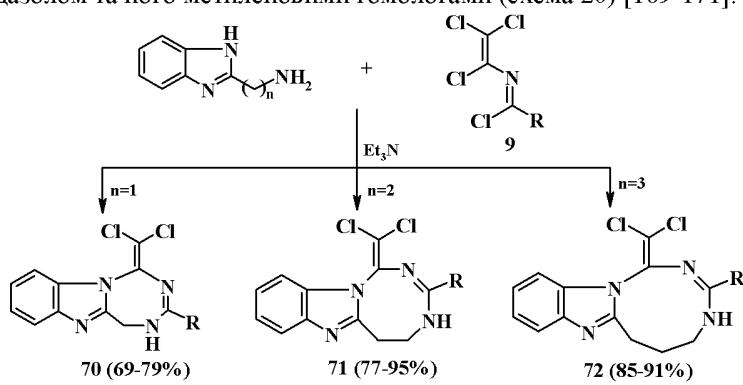

Схема 20

ОРГАНІЧНА ХІМІЯ

На першій стадії цих процесів первинна аміногрупа нуклеофільного реагента взаємодіє з центром С⁺ субстрату (9), що приводить в подальшому до регіоселективного анелювання 7-, 8- або 9-членних циклів до бензімідазольної системи.

Таким чином, критичний розгляд гетероциклізацій на основі ряду електрофільних реагентів, які легко одержуються із доступних хлоральамідів, дозволяє зробити висновок про значну цінність, а часом і унікальність їх для синтезу різноманітних похідних чотирьох-, п'яти-, шести-, семи-, восьми- і дев'ятичленних азотистих гетероциклів, багато з яких важко або неможливо одержати іншими способами.

РЕЗЮМЕ

В огляді здійснено детальний огляд літератури щодо одержання електрофільних реагентів на основі хлоральамідів та застосування їх для синтезу азотистих гетероциклів.

РЕЗЮМЕ

В обзоре осуществлен подробный анализ литературы относительно получения электрофильных реагентов на основе хлоральамидов и применения их для синтеза азотистых гетероциклов.

SUMMARY

In a review the detailed analysis of literature is carried out concerning the obtaining of electrophilic reagents on the basis of chloralamides and their applications for the synthesis of nitrogencontaining heterocycles.

ЛІТЕРАТУРА

- Цаут Г. *α*-Амідоалкілювання при атоме углерода / Г. Цаут, В. Мартін // в кн.: Органіческие реакции. Под редакцией И. Ф. Луценко. – М.: Мир, 1967. – Т. 14 – С. 65–286.
- Zaugg H. E. Recent Synthetic Methods Involving Intermolecular α -Amidoalkylation at Carbon / H. E. Zaugg // Synthesis. – 1970. – № 2. – P. 49–73.
- Zaugg H. E. α -Amidoalkylation at Carbon: Recent Advances – Part I / H. E. Zaugg // Synthesis. – 1984. – №2. – P. 85–110.
- Zaugg H. E. α -Amidoalkylation at Carbon: Recent Advances – Part II / H. E. Zaugg // Synthesis. – 1984. – №3. – P. 181–212.
- Драч Б. С. Синтезы азотсодержащих гетероциклических соединений на основе амидаликилирующих агентов / Б. С. Драч, В. С. Броварец, О. Б. Смолий. – Киев: Наук. думка, 1992. – 174 с.
- Драч Б. С. Ациламинозамещенные винилфосфоневые соли в синтезах производных азотистых гетероциклов / Б. С. Драч, В. С. Броварец, О. Б. Смолий // Журн. общей химии. – 2002. – Т. 72, №11. – С. 1764–1790.
- Драч Б. С. Новые достижения в химии функциональных производных оксазола / Б. С. Драч, В. С. Броварец, О. Б. Смолий, В. С. Зябрев // Труды Второй Международной Конференции “Химия и биологическая активность кислород- и серусодержащих гетероциклов”, Москва, 2003.– 1.– С.58–72.
- Feist F. Die Kondensationsprodukte des Chlorals mit Säureamiden / F. Feist // Chem. Ber. – 1912. – Bd. 45. – S. 945–962.
- Coppin N. G. S. The Condensation of Chloral Hydrate and Carbamide / N. G. S. Coppin, A. W. Titherley // J. Chem. Soc. – 1914. – Vol. CV. – P. 32–36.
- Chattaway F. D. The Condensation of Chloral and Bromal with Diamides / F. D. Chattaway, E. J. F. James // J. Chem. Soc. – 1934. – Vol. 1. – P. 109–113.
- Meldrum A. N. Kondensation von Chloral- und Bromalhydrat mit Amiden. / A. N. Meldrum, G. W. Deodhar // Chem. Zentralbl. – 1935. – № 106, I. – S. 48.
- Боре З. Ф. Пиноновая кислота. XVIII. N-(1-окси-2,2,2-тригалогенетил)амиды некоторых циклобутилкарбоновых кислот / З. Ф. Боре, Ф. М. Авотиньш, Э. Ю. Гудриниене // Известия АН Латв. ССР. – 1973. – № 5. – С. 583–588.
- Hudson H. R. Organophosphorus compounds as potential fungicides. Part V. The preparation and properties of some novel N,N,N',N'-tetramethyl-N⁺-(1-substituted-2,2,2-trichloroethyl)phosphoric triamides / H. R. Hudson, Ch. N. Mavromatis, M. Pianka // Phos., Sulfur, and Silicon. – 1996. – Vol. 108. – P. 141–153.
- Драч Б. С. N- α -Хлоралкіламіди и их производные: дис. док. хим. наук: 02.00.03 / Драч Борис Сергеевич. – Киев, 1978. – 470 с.
- Stereoselective electrogeneration of (E)-4-alkoxy-2-phenyl-5-chloro-2-oxazolines by cathodic reduction of N-(1-alkoxy-2,2,2-trichloroethyl)benzamides / A. Guirado, R. Andreu, B. Martiz [et al.] // Tetrahedron. – 2004. – Vol.60, № 4. – P. 987–991.
- Драч Б. С. Взаимодействие диетиловых эфиров 1-ациламидо-2,2-дихлорвинилфосфоновых кислот с первичными и вторичными аминами / Б. С. Драч, Э. П. Свиридов, Я. П. Шатурский // Журн. общей химии. – 1974. – Т. 44, № 8. – С. 1712–1715.
- Harding K. E. Sequential chirality transfer in intramolecular amidomercuration reactions / K. E. Harding, D. R. Hollingsworth, J. Reibenspies // Tetrahedron Letters. – 1989. – Vol.30, № 36. – P. 4775–4778.
- Feist F. Die Kondensationsprodukte des Chlorals mit Säureamiden. II / F. Feist, F. Nissen, G. Stadler // Chem. Ber. – 1914. – Bd. 47. – S. 1173–1193.
- Meldrum A. N. Konstitution des Reduktionsproduktes des Chloralacetamids / A. N. Meldrum, G. M. Vad // Chem. Zentralbl. – 1936. – № 107, II. – S. 3090.
- Darstellung und Reaktionen der 1,2,2,2-Tetrahalogen-N-acyl-äthylamine / F. Weygand, W. Steglich, I. Lengyel [et al.] //Chem. Ber. – 1966. – Bd. 99. – S. 1944–1956.

ОРГАНІЧНА ХІМІЯ

-
21. Pianka M. Fungicidal Activity of Certain Dithiocarbamates / M. Pianka, J. D. Edwards, C. B. F. Smith // *J. Sci. Fd Agric.* – 1966. – Vol. 17. – P. 407–416.
22. Pianka M. Synthesis and insecticidal activity of N-methylenefluoroacetamide derivatives / M. Pianka, D. J. Polton // *J. Sci. Fd Agric.* – 1965. – Vol. 16. – P. 330–341.
23. Довлатян В. В. Синтез гербицидов. ХХ. α -Алкокси- β,β,β -трихлорэтиловые амиды карбоновых кислот / В. В. Довлатян, Д. А. Костанян // Армян. хим. журн. – 1966. – Т. 19, № 8. – С. 612–617.
24. Довлатян В. В. Синтез гербицидов. ХХI. Бис- N,N' -(α -алкокси- β,β,β -трихлорэтил)мочевины и 2-амино-4,6-бис-(α -алкокси- β,β -трихлорэтиламино) симм-триазины / В. В. Довлатян, Д. А. Костанян // Армян. хим. журн. – 1967. – Т. 20, № 2. – С. 123–126.
25. Ulrich H. Synthesis and Reactions of “Anhydrochloralurethans” / H. Ulrich, B. Tucker, A. A. R. Sayigh // *J. Org. Chem.* – 1968. – Vol. 33, № 7. – P. 2887–2889.
26. U.S. Pat. 3,450,818. Simultaneously effective antifungal and insecticidal or acaricidal pesticides / Pianka M., Edwards J. D.; заявл. 22.04.65; опубл. 17.06.69.
27. U.S. Pat. 3,903,154. Herbicidal substituted-haloethyl urea / Singer M.S.; заявл. 17.08.73; опубл. 02.09.75.
28. Драч Б. С. Производные 1,2,2,2-тетрахлорэтиламидов кислот / Б. С. Драч, А. Д. Синица, А. В. Кирсанов // Журн. общей химии. – 1970. – Т. 40, № 9. – С. 1933–1937.
29. Summers L. A. Synthesis of relatives of the systemic fungicide N,N' -bis(1-formamido-2,2,2-trichloroethyl)piperazine / L.A. Summers // *Aust. J. Chem.* – 1972. – Vol. 25. – P. 671–675.
30. Chamberlain K. Synthesis of Fungitoxic Analogues of N -(2,2,2-Trichloro-1-methoxyethyl)formamide / K. Chamberlain, L. A. Summers // *Aust. J. Chem.* – 1974. – Vol. 27. – P. 1579–1583.
31. Бальон Я. Г. 1,2,2,2-Тетрахлор-1-арилэтилизоцианаты / Я. Г. Бальон, В. А. Смирнов // Журн. орган. химии. – 1980. – Т. 16, № 4. – С. 738–745.
32. Pucher R. N-Arylsulfonyl- N' -pyrimidinylsubstituierte Chloralaminale / P. Pucher, H. Griengl // *Monatshefte für Chemie.* – 1988. – Vol. 119, № 12. – P. 1415–1426.
33. Grant H. G. Synthesis of N -(2,2,2-trichloro-1-arylaminoethyl)formamides and Related Compounds as Potential Fungicides / H. G. Grant, L. A. Summers // *Aust. J. Chem.* – 1980. – Vol. 33. – P. 613–617.
34. Арил(2,2-дихлорвинил-1-трихлорацетиламино)сульфоны / А. А. Кириченко, С. А. Саганенко, Е. А. Руденко [и др.] // Журн. орган. химии. – 1997. – Т. 33, № 10. – С. 1594.
35. α -Amidoalkylation of CH-acids by means of N -(1,2,2,2-tetrachloroethyl)-amides / C. Ivanov, A. Dobrev, L. Nechev [et al.] // *Synthetic Comm.* – 1989. – Vol. 19, № 1,2. – P. 297–306.
36. U.S. Pat. 4,012,225. Herbicidal 1-alkanoyloxy-haloethyl urea / Singer M.S.; заявл. 30.05.75; опубл. 15.03.77.
37. U.S. Pat. 4,007,033. Herbicidal substituted-haloethyl urea / Singer M.S.; заявл. 29.05.75; опубл. 08.02.77.
38. U.S. Pat. 4,111,683. N-Alkyl or alkoxy- N' -substituted hydrocarbyl urea / Singer M.S.; заявл. 12.11.1976; опубл. 05.09.78.
39. Фосфорорганические производные хлоральмочевины / К. В. Никоноров, Э. А. Гурылёв, Л. А. Антохина [и др.] // Журн. общей химии. – 1979. – Т. 49, № 3. – С. 541–545.
40. Алкилирование роданистого калия производными фосфорилированной хлоральмочевины / К. В. Никоноров, Л. А. Антохина, Ф. Ф. Мерцалова [и др.] // Журн. общей химии. – 1984. – Т. 54, № 9. – С. 2000–2002.
41. N-1,2,2,2-Тетрахлорэтил- N,N' -диметилсульфамид / Б. С. Драч, А. П. Мартынюк, Г. Н. Миськевич [и др.] // Журн. орган. химии. – 1977. – Т. 13, № 7. – С. 1404–1409.
42. Драч Б. С. N-Ацетилтрихлорацетальдимін / Б. С. Драч, А. Д. Синица, А. В. Кирсанов // Журн. общей химии. – 1969. – Т. 39, № 10. – С. 2192–2196.
43. Фосфорсодержащие производные N-2,2-дихлорвинилмочевины / А. П. Мартынюк, В. С. Броварец, О. П. Лобанов [и др.] // Журн. общей химии. – 1984. – Т. 54, № 10. – С. 2186–2200.
44. A Highly Efficient Synthesis of 1-Amino-2-chloroethanephosphonates / Y. V. Quang, D. Carniato, L. V. Quang [et al.] // *Synthesis.* – 1985. – № 1. – P. 62–64.
45. A new and convenient synthesis of alkyl 1-amino-2 chloroethylphosphinates / Y. Vo-Quang, S. Pique, D. Carniato [et al.] // *Synthetic Commun.* – 1988. – Vol. 18, № 10. – P. 1091–1095.
46. Scheidecker S. Synthese und Reactionen von 1-Formylamino-2,2,2-trichlorethanphosphonaten / S. Scheidecker, A. Köckritz, M. Schnell // *J. Prakt. Chemie.* – 1990. – Bd. 332, № 6. – S. 968–976.
47. Превращения продукта присоединения цианометилентрифенилfosфорана к 1,2,2,2-тетраэтилизоцианату / О. Б. Смолий, С. Я. Панчишин, Л. В. Будник [и др.] // Журн. общей химии. – 1997. – Т. 67, № 3. – С. 391–394.
48. Харченко О. В. Застосування S-амідоалкілювання в синтезах функціональних похідних азотистих гетероциклів: дис. док. хім. наук: 02.00.03 / Харченко Олександр Васильович. – Київ, 1999. – 352с.
49. Драч Б. С. Некоторые изоцианаты с трихлорметильной группой / Б. С. Драч, А. Д. Синица, А. В. Кирсанов // Журн. орган. химии. – 1969. – Т. 5, № 12. – С. 2181–2186.
50. Амидалирование 2- и 4-гидроксиpirимидинов N -(1,2,2,2-тетрахлорэтил)амидами карбоновых кислот / Л. П. Приказчикова, Л. И. Рыбченко, С. В. Ключко [и др.] // Химия гетероцикл. соедин. – 1994. – № 10. – С. 1424–1428.
51. Ключко С. В. Амидалированиеmono- и димеркаптоpirимидинов / С. В. Ключко, Б. М. Хутова, Л. П. Приказчикова // Химия гетероцикл. соедин. – 1994. – № 9. – С. 1234–1238.
52. Взаимодействие 2-тиоурацила с 1,2,2,2-тетрахлорэтиламидами карбоновых кислот / С. В. Ключко, Б. М. Хутова, А. Б. Роженко [и др.] // Химия гетероцикл. соедин. – 1992. – № 1. – С. 95–100.
53. Хутова Б. М. Амидалирование pirимидиновых оснований нуклеиновых кислот / Б. М. Хутова, С. В. Ключко, Л. П. Приказчикова // Химия гетероцикл. соедин. – 1991. – № 4. – С. 512–515.

ОРГАНІЧНА ХІМІЯ

-
54. Ключко С. В. Амидоалкилирование гидрокси- и меркаптопирамидинов: дис. ... канд. хим. наук: 02.00.10 / Ключко Светлана Викторовна. – Киев, 1995. – 173с.
55. U.S. Pat. 3,721,679. 1,3-Disubstituted-2-trichloromethyl-5-imino-4-imidazolidino-nes / Singer M.S.; заявл. 3.09.1970; опубл. 20.03.1973.
56. Довлатян В. В. Исследования в области функционально замещенных азинов / В. В. Довлатян, Э. Н. Амбарцумян // Химия гетероциклических соединений. – 1997. – № 12. – С. 1664–1666.
57. Jahn Hrn.H Moscheles: Ueber die Bildung von Chloralimidoverbindungen // Chemische Berichte. – 1891. – Bd.24. – S. 1803.
58. Термическое расщепление N-триметилсилил-N-[2,2,2-трихлор-1-алокси-(арокси)]этилмочевин и уретанов / А. Д. Синица, Н. А. Пархоменко, В. С. Кришталь [и др.] // Журн. общей химии. – 1979. – Т. 49, № 1. – С. 130–134.
59. Синица А. Д. Взаимодействие 1,2,2,2-тетрахлорэтилизоцианата с диалкиламино-алоксисметанами / А. Д. Синица, С. В. Бонадык, Л. Н. Марковский // Журн. орган. химии. – 1977. – Т. 13, № 4. – С. 721–723.
60. Синица А. Д. Взаимодействие 1,2,2,2-тетрахлорэтилизоцианата с ортоэфирами и аминалями / А. Д. Синица, Н. А. Пархоменко, С. В. Бонадык // Журн. орган. химии. – 1976. – Т. 12, № 5. – С. 974–977.
61. N-Функционально замещенные имины полихлор(бром)альдегидов и кетонов / Г. Г. Левковская, Т. И. Дроздова, И. Б. Розенцвейг [и др.] // Успехи химии. – 1999. – Т. 68, № 7. – С. 638–662.
62. Кинетика присоединения 2,4,6-трихлоранилина к N-ацил-2,2,2-трихлорэтаниминам / Б. С. Драч, Т. П. Попович, А. А. Кисиленко [и др.] // Журн. орган. химии. – 1979. – Т. 15, № 1. – С. 31–38.
63. N-Boc-3-trichloromethyloxaziridine: a new, powerful reagent for electrophilic amination / J. Vidal, J.-Ch. Hannachi, G. Hourdin [et al.] // Tetrahedron Letters. – 1998. – Vol.39, № 48. – P. 8845–8848.
64. Драч Б. С. N-Дизоксифосфонил-β,β,β-трихлорэтилиденимины / Б. С. Драч, А. Д. Синица // Журн. общей химии. – 1968. – Т. 38, № 12. – С. 2778–2780.
65. Драч Б. С. N-Диалкоксифосфонилтрихлорэтилиденимины / Б. С. Драч, А. Д. Синица, А. В. Кирсанов // Журн. общей химии. – 1969. – Т. 39, № 7. – С. 1480–1485.
66. Синица А. Д. О реакции 1,2,2,2-тетрахлорэтилизоцианата и 1-арокси-2,2,2-трихлорэтилизоцианатов с триметилсилиламиналами / А. Д. Синица, Н. А. Пархоменко // Журн. общей химии. – 1977. – Т. 47, № 3. – С. 609–611.
67. Синица А. Д. Реакции триметилсилиламиналов с α-замещенными алкилизоцианатами / А. Д. Синица, Н. А. Пархоменко, Е. А. Стукало // Журн. общей химии. – 1977. – Т. 47, № 9. – С. 2077–2081.
68. Взаимодействие элементзамещенных (Si, Ge) этоксиацетиленов с N-алкилсульфонилхлоральдиминами / Г. С. Зайцева, О. Н. Новикова, Л. И. Ливанцова [и др.] // Журн. общей химии. – 1991. – Т. 61, № 6. – С. 1389–1395.
69. Синтез и биологическая активность N-(1-R-2,2,2-трихлорэтил)фенил-сульфамидов / А. Н. Мирскова, Т. И. Дроздова, Г. Г. Левковская [и др.] // Хим.-фарм. журн. – 1982. – Т. 16, - № 12. – С. 71–73.
70. Синтез, строение и реакционная способность N-(2,2-дихлорэтилен)-аренсульфонамидов из 1,2-дихлорэтилена и N,N-дихлораренсульфонамидов / Т. И. Дроздова, А. Н. Мирскова, Г. Г. Левковская [и др.] // Журн. орган. химии. – 1987. – Т. 23, № 8. – С. 1685–1690.
71. Синтез и свойства N-(2,2,2-трихлорэтилиден)трифторметансульфонамида и его производных / И. Б. Розенцвейг, Г. Г. Левковская, Е. В. Кондратов [и др.] // Журн. орган. химии. – 2001. – Т. 37, № 11. – С. 1635–1639.
72. Бальон Я. Г. Реакция N,N-дихлоруретанов с трихлорэтиленом / Я. Г. Бальон, В. Е. Паранюк // Журн. орган. химии. – 1983. – Т. 19, № 6. – С. 1346, 1347.
73. Изучение механизма реакции N,N-дихлорбензолсульфонамида и N,N-дихлоруретана с трихлорэтиленом методом ХПЯ 1Н / М. Б. Тарабан, В. И. Марьясова, Т. В. Лепшина [и др.] // Журн. орган. химии. – 1986. – Т. 22, № 5. – С. 925–930.
74. Драч Б. С. Зависимость между строением и активностью N-ацилхлоральдиминов / Б. С. Драч, А. Д. Синица, А. В. Кирсанов // Журн. общей химии. – 1970. – Т. 40, № 4. – С. 934, 935.
75. Деркач Н. Я. N,N'-Диацилдиимиды селена и серы / Н. Я. Деркач, Г. Г. Барашенков, Е. И. Слюсаренко // Журн. орган. химии. – 1982. – Т. 18, № 1. – С. 70–78.
76. Забиров Н. Г. Взаимодействие амидов кислот четырехкоординированного фосфора с N-апетилтрихлорапетальдимином / Н. Г. Забиров, Р. А. Черкасов // Журн. общей химии. – 1990. – Т. 60, № 6. – С. 1251–1256.
77. Синтез гетероорганических производных фенилсульфамида / А. Н. Мирскова, Т. И. Дроздова, Г. Г. Левковская [и др.] // Журн. орган. химии. – 1982. – Т. 18, № 7. – С. 1407–1413.
78. N-(2,2,2-Трихлорэтилиден)аренсульфонамиды и N-(2,2,2-трихлорэтилиден)этоксикарбокс-амиды в реакциях с аминами / А. Н. Мирскова, Г. Г. Левковская, А. А. Брюзгин [и др.] // Журн. орган. химии. – 1990. – Т. 26, № 1. – С. 140–147.
79. Взаимодействие дийзопропилдитиофосфорной кислоты с нитрилами карбоновых кислот / А. Н. Пудовик, Р. А. Черкасов, М. Г. Зимин [и др.] // Известия АН СССР. – 1979. – № 4. – С. 861–866.
80. Романов Г. В. Третичные аминотрихлорэтилфосфини и их окиси / Г. В. Романов, Т. Я. Рижикова, А. Н. Пудовик // Известия АН СССР. – 1984. – № 6. – С. 1423, 1424.
81. Реакции дитиокислот фосфора с соединениями, содержащими кратные связи углерод-азот / М. Г. Зимин, Н. Г. Забиров, Р. А. Черкасов [и др.] // Журн. общей химии. – 1980. – Т. 50, № 7. – С. 1458–1463.
82. Зимин М. Г. Взаимодействие O,O-диалкилтиофосфорных кислот с соединениями, содержащими кратные связи углерод-азот / М. Г. Зимин, Н. Г. Забиров, А. Н. Пудовик // Журн. общей химии. – 1979. – Т. 49, № 10. – С. 2189–2194.

ОРГАНІЧНА ХІМІЯ

-
83. Синтез 2-трихлорметил-(N-аренсульфонил)-1,3-оксазолидинов из трихлорэтилиденаренсульфамидов / А. Н. Мирскова, И. Т. Гогоберидзе, Г. Г. Левковская [и др.] // Журн. орган. химии. – 1984. – Т. 20, № 7. – С. 1502–1507.
84. N-(2,2,2-Трихлорэтилиден)аренсульфонамиды из N,N-дихлораренсульфон-амидов и трихлорэтилена в реакциях с бифункциональными соединениями / А. А. Брюзгин, Г. Г. Левковская, А. Н. Мирскова [и др.] // Журн. орган. химии. – 1990. – Т. 26, № 6. – С. 1296–1302.
85. Синтез 1,3-оксазолидин-4-онов и 1,3-тиазолидин-4-онов из трихлорэтилиденаренсульфонамидов / И. Т. Евстафьева, Г. Г. Левковская, О. Б. Банникова [и др.] // Журн. орган. химии. – 1993. – Т. 29, № 4. – С. 794–797.
86. Weygand F. Darstellung von C-Perfluoralkyl-glycinen und 3,3,3-Trichloralanin / F. Weygand, W. Steglich, W. Oettmeier // Chem. Ber. – 1970. – Bd. 103. – S. 818–826.
87. Kashima Ch. A New Synthesis of α -Amino-acids by the Reaction of Grignard Reagents with Ethyl N-Trichloroethylidene carbamate / Ch. Kashima, Y. Aoki, Y. Omote // J. Chem. Soc. Perkin I. – 1975. – P. 2511–2513.
88. Miltz W. Reactions of N-Acyl-N-(2,2,2-trichloroethylidene)amines with Enamines / W. Miltz, W. Steglich // Synthesis. – 1990. – № 9. – Р. 750, 751.
89. The Effect of Focused Microwaves on the Reaction of Ethyl N-Trichloroethylidene carbamate with Pyrazole Derivatives / J. R. Carrillo, A. Diaz-Ortiz, A. de la Hoz [et al.] // Tetrahedron. – 1999. – Vol. 55, № 31. – P. 9623–9630.
90. Аренсульфониламидоакилирование индолов / Г. Г. Левковская, Е. В. Рудякова, И. Б. Розенцвейг [и др.] // Журн. орган. химии. – 2000. – Т. 36, № 9. – С. 1378–1380.
91. Зайцева Г. С. Взаимодействие β -замещенных алкенилсиланов с ацетилхлоральмином / Г. С. Зайцева, О. П. Новикова, Л. И. Ливанцова // Журн. общей химии. – 1995. – Т. 65, № 4. – С. 701, 702.
92. Взаимодействие диалкилацеталей триметилсиликетена и кетена с N-ацетилхлоральмином / Л. И. Ливанцова, О. П. Новикова, Г. С. Зайцева [и др.] // Журн. общей химии. – 1989. – Т. 59, № 10. – С. 2293–2299.
93. The Reaction of Anhydrochloralurethanes with Ketene Acetals / T. Akiyama, N. Urasato, T. Imagawa [et al.] // Bull. of the Chem. Soc. of Japan. – 1976. – Vol. 49, № 4. – P. 1105–1107.
94. Синица А. Д. Взаимодействие винилэтилового эфира с N-ацилхлоральминами / А.Д. Синица, Б. С. Драч, А. А. Кисиленко // Журн. орган. химии. – 1973. – Т. 9, № 4. – С. 685–688.
95. Зайцева Г.С. Взаимодействие элементзамещенных (Si, Ge) алкоксиацетиленов с N-ацетилхлоральмином / Г. С. Зайцева, Л. И. Ливанцова // Журн. общей химии. – 1995. – Т. 65, № 5. – С. 804–807.
96. Hoffmann R. W. Addition von Dimethoxycarben an Heterodiene / R. W. Hoffmann, K. Steinbach, W. Lilienblum // Chem. Ber. – 1976. – Bd. 109. – S. 1759–1768.
97. A Convenient Synthesis of Novel 1,3,4-Substituted 2-Pyrazoline-5-ones / D. Sicker, W. Böhlmann, D. Bendler [et al.] // Synthesis. – 1987. – № 5. – P. 493–495.
98. С- и N-Амидотрихлорэтилирование азолов / И. Т. Евстафьевая, Г. В. Боженков, Ю. А. Айзина [и др.] // Журн. орган. химии. – 2002. – Т. 38, № 8. – С. 1230–1234.
99. Boger L. B. Hetero Diels-Alder Methodology in Organic Synthesis / D. L. Boger, S. N. Weinreb. – San Diego etc.: Acad. press, 1987. – 366 р.
100. Kresze G. Dienophile Azomethine und deren Dienaddukte / G. Kresze, R. Albrecht // Chem. Ber. – Bd. 97. – 1964. – S. 490–493.
101. Реакции циклоприсоединения с N-ацетилхлоральмином. Взаимодействие N-ацетилхлоральмина с диеновыми углеводородами / Ю. А. Арбузов, Е. И. Климова, Н. Д. Антонова [и др.] // Журн. орган. химии. – 1974. – Т. 6, № 4. – С. 1164–1168.
102. Raasch M. S. Heteroatom Participation during Addition-Rearrangement Reactions of 2-Thia- and 2-Azanorbornenes / M. S. Raasch // J. Org. Chem. – 1975. – Vol. 40, № 2. – P. 161–172.
103. Максимова Т. Н. Реакция N-(2,2,2-трихлорэтилиден)метоксикарбониламина с 1-алкоксидиенами / Т. Н. Максимова, В. Б. Мочалин, Б. В. Унковский // Химия гетероциклических соединений. – 1980. – № 2. – С. 273.
104. Studies on Reactions of Isoprenoids. XVII. The Cycloaddition Reactions of Norbornadiene with Some Unsymmetrically Substituted Dienophiles. Competitive Ionic Additions with Homo-Diels-Alder Reactions / T. Sasaki, Sh. Eguchi, M. Sugimoto [et al.] // J. Org. Chem. – 1972. – Vol. 37, № 14. – P. 2317–2320.
105. Kasper F. Synthese von Heterocyclen durch Cycloaddition; Synthesen und Umsetzung neuer Azanorbornene / F. Kasper, H. Böttger // Z. Chem. – 1987. – Bd. 27, № 2. – S. 70, 71.
106. Böttger H. Synthese und Reaktionen von Azanorbornen-Derivaten / H. Böttger, F. Kasper // Z. Chem. – 1985. – Bd. 25, № 8. – S. 300.
107. Арбузов Б. А. Строение продуктов взаимодействия триметилfosфита с N-ацетилтрихлорацетальдимином / Б. А. Арбузов, И. А. Полежаева, В. С. Виноградова // Известия АН СССР. – 1973. – № 4. – С. 1112–1116.
108. Addition von Phosphanen und Phosphiten an trifluormethyl-substituierte 2-Aza-1,3-butadiene / K. Burger, J. Fehn, J. Albani Bauer [et al.] // Angew. Chem. – 1972. – Bd. 84, № 6. – S. 258, 259.
109. О взаимодействии метиленаминофосфитов с N-(трихлорэтилиден)диэтокс-ифосфиноил- и ацетиламиналами / И. В. Коновалова, Р. Д. Гареев, Э. Г. Яркова [и др.] // Журн. общей химии. – 1982. – Т. 52, № 7. – С. 1491–1496.
110. О взаимодействии диметилизоцианатофосфита с N-замещенными трихлорэтилиденаминалами // И. В. Коновалова, Р. Д. Гареев, Л. А. Бурнаева [и др.] // Журн. общей химии. – 1980. – Т. 50, № 7. – С. 1446–1451.
111. Взаимодействие дифенилизопиранатофосфита и диметилалкинилфосфонитов с дифенилкарбодиимидом и N-(2,2,2-трихлорэтилиден)ацетиламиналом / И. В. Коновалова, Ю. Г. Тришин, Л. А. Бурнаева [и др.] // Журн. общей химии. – 1988. – Т. 58, № 6. – С. 1292–1295.

ОРГАНІЧНА ХІМІЯ

-
112. О взаимодействии изоцианатов дифенилфосфинистой, диметил- и алкиленфосфористых кислот с соединениями, содержащими C=N связь / И. В. Коновалова, Э. Г. Яркова, Л. А. Бурнаева [и др.] // Журн. общей химии. – 1988. – Т. 58, № 5. – С. 989–993.
113. Аренсульфонилимины хлораля из N,N-дихлораренсульфонамидов и трихлорэтилена в реакциях с бензальазином / А. Н. Мирскова, Г. Г. Левковская, А. А. Брюзгин [и др.] // Журн. орган. химии. – 1986. – Т. 22, № 10. – С. 2173–2175.
114. N-(2,2,2-Трихлоретилен)аренсульфонамиды в реакции с азинами ароматических, алифатических кетонов и альдегидов / А. Н. Мирскова, Г. Г. Левковская, А. А. Брюзгин [и др.] // Журн. орган. химии. – 1989. – Т. 25, № 8. – С. 1695–1700.
115. Synthesis of 5-trichloromethyl-1,2,4-oxadiazolidine derivatives / R. Consonni, C. P. Dalla, R. Ferraccioli [et al.] // J. Chem. Res. Synop. – 1992. – № 1. – С. 32, 33.
116. Reaction of Diphenyldiazomethane with N-Methyloxy- and N-Ethyloxycarbonyl-N-(2,2,2-trichloroethylidene)amines / S. Jacquot, A. Belaissaoui, G. Schmitt [et al.] // Eur. J. Org. Chem. – 1999. – № 7. – Р. 1541–1544.
117. Зябрев В.С. Циклоприсоединение N-алкоксикарбонилиминов хлораля к замещенным 1,2,4-тиадиазол-5(2Н)-иминам / В. С. Зябрев, М. А. Ренский, Б. С. Драч // Журн. орган. химии. – 2001. – Т. 37. – С. 628, 629.
118. Cycloaddition of N-(2,2,2-Trichloroethylidene)-Substituted Carboxamides and Carbamates to 1,2,4-Thiadiazol-5(2Н)-imines / V. S. Zyabrev, M. A. Rensky, E. B. Rusanov [et al.] // Heteroatom Chemistry. – 2003. – Vol.14, № 5. – Р. 474–480.
119. Ger. (East) Pat. DD 270,707. Preparation of 2,4,7-substituted 2H-1,4-benzoxazin-3(4H)-ones as antimicrobials / D. Sicker, H. Hartenstein, L. Meyer [et al.]; заявл. 15.04.88; опубл. 09.08.89.
120. Sicker D. Zur Addition substituierter 4-Hydroxy-2H-1,4-bezoxyazin-3(4H)-one an N-Acyl-trichloracetaldimine / D. Sicker, H. Hartenstein // Z. Chem. – 1989. – Bd. 29, № 5. – S. 169, 170.
121. Hartenstein H. α -Hydroxylation of cyclic hydroxamic acids by peroxide oxidation: a novel approach to allelochemicals from Gramineae / H. Hartenstein, D. Sicker // Tetrahedron Letters. – 1994. – Vol.35, № 25. – Р. 4335–4338.
122. Присоединение диаза-18-краун-6 по активированным связям C=N / Н. Г. Забиров, Н. И. Галяутдинов, В.А. Щербакова [и др.] // Журн. общей химии. – 1990. – Т. 60, № 6. – С. 1247–1251.
123. Амідоалкілювання фенацилпіримідинов / Б. М. Хутова, С. В. Ключко, Е. А. Романенко [и др.] // Укр. хим. журн. – 1990. – Т. 56, № 4. – С. 396–399.
124. Драч Б. С. Взаимодействие хлорангидридов N-1,2,2,2-тетрахлорэтиль-, N-перхлорвинил- и N-перхлорэтил-иминобензойных кислот с аминами / Б. С. Драч, В. А. Ковалев, А. В. Кирсанов // Журн. орган. химии. – 1975. – Т. 11, № 1. – С. 122–127.
125. Строение продуктов взаимодействия N-1,2,2,2-тетрахлорэтиламидов карбоновых кислот / Б. С. Драч, В. А. Ковалев, Т. П. Попович [и др.] // Журн. орган. химии. – 1979. – Т. 15, № 1. – С. 38–43.
126. Synthesen mit 1,2,2,2-Tetrachlorethylisocyanat / H. Zinner, U. Rosenthal, H.-P. Kruse [et al.] // J. f. prakt. Chemie. – 1978. – Bd. 320, № 4. – S. 625–633.
127. Выджак Р. Н. Взаимодействие 1,2,2,2-тетрахлорэтилизотиоцианата с трифенилфосфином / Р. Н. Выджак, В. С. Броварец, Б. С. Драч // Журн. общей химии. – 1994. – Т. 64, № 5. – С. 872, 873.
128. Попович Т. П. Получение 2,4-дизамещенных 1,3,5-триазинов на основе N-2,2-дихлорвинилбензимидоилхлорида и его аналогов / Т. П. Попович, Б. С. Драч // Журн. орган. химии. – 1987. – Т. 23, № 11. – С. 2443–2450.
129. Вовк М. В. 1-Функціоналізовані алкілгетерокумулені в синтезі гетероциклічних сполук / М. В. Вовк, А. В. Большут // Журн. орган. та фарм. хімії. – 2004. – Т. 1, № 3-4. – С. 26–44.
130. Синица А. Д. Реакции 1-замещенных 2,2,2-трихлорэтилизоцианатов с циклогексениламиналами / А. Д. Синица, Л. О. Небогатова, С. В. Бонадык // Журн. орган. химии. – 1978. – Т. 14, № 3. – С. 522–525.
131. Hoover F. W. Chemistry of Isocyanic Acid. I. Reactions of Isocyanic Acid with Carbonyl Compounds / F. W. Hoover, H. B. Stevenson, H. S. Rothrock // J. Org. Chem. – 1963. – Vol.28, № 7. – Р. 1825–1830.
132. Изучение полихлоралкил- и полихлорвиниламидов карбоновых кислот методом протонного магнитного резонанса / А. Н. Мирскова, В. К. Воронов, М. Л. Альперт [и др.] // Журн. орган. химии. – 1971. – Т. 7, № 8. – С. 1553–1556.
133. Атавин А. С. Строение и реакционная способность полифункциональных амидов. I. Исследование в области синтеза β,β -дихлорвиниламидов / А. С. Атавин, А. Н. Мирскова, Э. Ф. Зорина // Журн. орган. химии. – 1972. – Т. 8, № 4. – С. 708–711.
134. Драч Б. С. Ацильные производные 1,2,2-трихлорэтиламина / Б. С. Драч, Г. Н. Миськевич, Т. Я. Лавренюк // Журн. орган. химии. – 1976. – Т. 12, № 2. – С. 421–426.
135. Драч Б. С. Метиловый эфир N-2,2-дихлорвинилкарбаминовой кислоты / Б. С. Драч, Э. П. Свиридов // Журн. орган. химии. – 1973. – Т. 9, № 4. – С. 680–684.
136. Carelli I. Electrochemical Behaviour of Halogenoamides. The Role of Additional Functional Groups on the Reduction Pattern and the Nature of the Products / I. Carelli, A. Inesi // J. Chem. Soc. Perkin Trans. II. – 1985. – Р. 179–184.
137. Casadei M. A. Electrochemical studies on haloamides. Part II. Electrochemical reduction of N-(1-acetoxy-2,2,2-trichloroethyl)- ω -bromoalkanamides / M. A. Casadei, A. Inesi // Bull. Soc. Chim. Fr. – 1991. – Vol. 127, № 1. – Р. 54–60.
138. Casadei M. A. Electrochemical Reduction of N-(2,2,2-Trichloroethyl)acetamides / M. A. Casadei, F. M. Moracci, D. Occhialini // J. Chem. Soc. Perkin Trans. II. – 1987. – Р. 1887–1892.
139. Electrochemical Reduction of N-(2,2,2-Trichloroethyl)bromoacetamides / M. A. Casadei, F. Micheletti Moracci, C. Giomini [et al.] // Bull. Soc. Chim. Fr. – 1989. – № 1. – Р. 63–67.

ОРГАНІЧНА ХІМІЯ

-
140. Electrochemical generation of N-(2,2-dichlorovinyl)amides / A. Guirado, R. Andreu, A. Cerezo [et al.] // Tetrahedron. – 2001. – Vol.57, № 23. – P. 4925–4931.
141. Synthesis and X-ray molecular structure of N-(1-amino-2,2-dichloroethyl)benzamides / A. Guirado, R. Andreu, A. Zapata [et al.] // Tetrahedron. – 2002. – Vol.58, № 25. – P. 5087–5092.
142. Мирскова А. Н. Реакция 2,2-дихлорвиниламидов со спиртами и меркаптанами / А. Н. Мирскова, Э. Ф. Зорина, А. С. Атавин // Журн. орган. химии. – 1971. – Т. 7, № 10. – С. 2221, 2222.
143. Мирскова А. Н. Строение и реакционная способность полифункциональных амидов / А. Н. Мирскова, Э. Ф. Зорина, А. С. Атавин // Журн. орган. химии. – 1972. – Т. 7, № 6. – С. 1150–1153.
144. Взаимодействие вторичных аминов с N-ацил-2,2-дихлорвиниламиналами и N-ацил-1-циано-2,2-дихлорвиниламиналами / Б. С. Драч, Э. П. Свиридов, А. А. Кисиленко [и др.] // Журн. орган. химии. – 1973. – Т. 9, № 9. – С. 1818–1824.
145. Шаинян Б. А. Строение и реакционная способность полифункциональных амидов. V. Кинетика реакций β,β-дихлорвиниламидов с алифатическими спиртами / Б. А. Шаинян, А. Н. Мирскова, А. С. Атавин // Журн. орган. химии. – 1975. – Т. 2, № 11. – С. 245–249.
146. Шаинян Б. А. Взаимодействие β,β-дихлорвиниламидов с моно- и диаминами / Б. А. Шаинян, А. Н. Мирскова, И. Д. Калихман // Известия АН СССР. – 1976. – № 3. – С. 601–605.
147. Шаинян Б. А. Строение и реакционная способность полифункциональных амидов. VI. Механизм нуклеофильного присоединения к β,β-дихлорвиниламидалам / Б. А. Шаинян, А. Н. Мирскова // Журн. орган. химии. – 1975. – Т. 9, № 11. – С. 2251–2255.
148. Драч Б. С. N-(2,2-Дихлорвініл)імідоїлхлориды / Б. С. Драч, В. А. Ковалев // Журн. орган. химии. – 1977. – Т. 13, № 8. – С. 1597–1603.
149. Получение и свойства 2-хлор-1-ациламиновинилтрифенилfosфоний хлоридов / В. С. Броварец, О. П. Лобанов, Т. К. Виноградова, Б. С. Драч // Журн. общей химии. – 1984. – Т. 54, № 2. – С. 288–301.
150. Виноградова Т. К. Получение функционально замещенных азолов и азолинов на основе N-2,2-дихлорвиниламидов и их аналогов: дис. канд. хим. наук: 02.00.03 / Виноградова Татьяна Константиновна. – Киев, 1991.– 143 с.
151. Виноградова Т. К. Синтез 4-функционально замещенных окса- и тиазолов на основе N-(2,2-дихлорэтенил)амидов карбоновых и тиокарбоновых кислот / Т. К. Виноградова, В. В. Туров, Б. С. Драч // Журн. орган. химии. – 1990. – Т. 26, № 6. – С. 1302–1309.
152. Виноградова Т. К. Синтез замещенных тиазолов из N-2,2-дихлорвинилтиоамидов / Т. К. Виноградова, А. П. Мартынюк, Б. С. Драч // Журн. орган. химии. – 1980. – Т. 16, № 8. – С. 1783.
153. Внутримолекулярная циклизация и аннелирование при дегидрохлорировании продуктов присоединения аминов к N-(1-изотиоцианато-2,2-дихлорэтил)амидам карбоновых кислот / Т. К. Виноградова, С. И. Вдовенко, М. В. Джулай [и др.] // Докл. АН УССР. Сер. Б. Геол., хим. и биол. науки. – 1990. – № 5. – С. 36–39.
154. Демидчук Б. А. Удобный подход к синтезу производных 4-меркапто-1,3-тиазола на основе "хлоральамидов" / Б. А. Демидчук, В. С. Броварец, Б. С. Драч // Журн. орган. та фарм. хімії. – 2006. – Т.4, № 1. – С. 55–61.
155. Циклоконденсации N-2,2-дихлорэтенилбензамида и его аналогов с амидинами и сероводородом в присутствии оснований / Б. А. Демидчук, С. О. Сеферов, А. Н. Василенко, В. С. Броварец, Б. С. Драч // Журн. общей химии. – 2009. – Т. 79, №3. – С. 510–514.
156. Демидчук Б. А. Гетероциклизация продуктов присоединения ацетамида к N-2,2-дихлорэтениламидам ароматических карбоновых кислот / Б. А. Демидчук, В. С. Броварец, Б. С. Драч // Журн. общей химии. – 2008. – Т.78, № 2. – С. 349, 350.
157. Preparative Conversion of Chloralamides to 2,5-Diaryl-3a,6a-dihydro [1,3]thiazolo[4,5-d][1,3]thiazoles with the Lawesson Reagent / B. A. Demydchuk, A. N. Vasilenko, V. S. Brovarets, B. S. Drach // Heteroatom Chem. – 2008. – Vol. 19, №7. – P. 677–681.
158. Guirado A. A new synthetic route to 2-oxazolines. The electrochemical reduction of N-(2,2-dichloroethyl)amides as a key step / A. Guirado, R. Andreu // Tetrahedron Letters. – 1998. – Vol.39, № 9. – P. 1071–1074.
159. Хлорирование имидоилизоцианатов / В. С. Зябрев, Т. П. Попович, В. В. Киселев [и др.] // Укр. хим. журн. – 1995. – Т. 61, № 5. – С. 55–61.
160. Замещенные 2-аза-1,3-диены, содержащие изоцианато-, азидо- или изотиоцианатогруппу / Б. С. Драч, Т. П. Попович, В. Н. Калинин [и др.] // Журн. орган. химии. – 1984. – Т. 20, № 4. – С. 704–712.
161. Применение полихлорсодержащих 2-аза-1,3-диенов для синтеза 1,4,6-тризамещенных 1,2-дигидро-1,3,5-триазин-2-тионов / В. В. Киселев, В. С. Зябрев, А. В. Харченко // Докл. АН України. – 1994. – №7. – С. 121–123.
162. Драч Б. С. Фосфонильные аналоги псевдооксазолонов / Б. С. Драч, В. А. Ковалев // Журн. общей химии. – 1977. – Т. 47, №2. – С. 480, 481.
163. Попович Т. П. Циклические конденсации на основе N-1-алкенилимидоилхлоридов / Т. П. Попович, А. И. Седлов, Б. С. Драч // Журн. орган. химии. – 1981. – Т. 17, № 12. – С. 2626–2628.
164. Драч Б. С. Реакции циклизации хлорангидридов N-перхлорвинилимино-карбоновых кислот / Б. С. Драч, В. А. Ковалев, А. В. Кирсанов // Журн. орган. химии. – 1976. – Т. 12, № 3. – С. 673–678.
165. Драч Б. С. Хлорангидриды N-1-хлоралкил- N-1-хлор-1-алкенилиминобензойных кислот / Б. С. Драч, В. А. Ковалев // Журн. орган. химии. – 1976. – Т. 12, № 11. – С. 2319–2325.
166. Синтез производных меркапто-s-триазина на основе N-перхлорэтенилбензимидоилхлорида и его аналогов / А. В. Харченко, В. В. Киселев, В. С. Зябрев [и др.] // Журн. общей химии. – 1999. – Т. 69, № 6. – С. 1037–1040.

ОРГАНІЧНА ХІМІЯ

-
167. Демидчук Б. А. Получение 1,3-диарил-1Н-1,2,4-триазол-5-карбальдегидов и их производных на основе хлоралъамидов / Б. А. Демидчук, В. С. Броварец, Б. С. Драч // Журн. орган. та фарм. хімії. – 2007. – Т.5, № 3. – С. 12–15.
168. Взаимодействие 1-арил-1,3,4,4-тетрахлоро-2-аза-1,3-бутадиенов с аминоазолами / Б. А. Демидчук, В. С. Броварец, А. Н. Чернега, Дж. А. К. Ховард, А. Н. Василенко, А. В. Туров, Б. С. Драч // Журн. общей химии. – 2007. – Т.77, № 3. – С. 510–517.
169. Синтез конденсованих похідних 6Н-1,3,5-триазепіну за допомогою хлоровмісних 2-аза-1,3-дієнів / Б. А. Демидчук, В. С. Броварець, О. М. Чернега, Б. С. Драч // Доп. НАН України. – 2005. – № 12. – С. 137–140.
170. Різні напрямки циклоконденсації 2-амінобензімідазолу та 2-(2-аміноетил)бензімідазолу з хлоровмісними 2-аза-1,3-дієнами / Б. А. Демидчук, В. С. Броварець, М. Й. Повоноцький, Е. Б. Русанов, Б. С. Драч // Доп. НАН України. – 2006. – № 6. – С. 134–137.
171. Regioselective Annulation of Seven-, Eight-, and Nine-Membered Azaheterocycles to Benzimidazole Starting from Chloro-Substituted 2-Aza-1,3-dienes / B. A. Demydchuk, A. A. Gakh, V. S. Brovarets, A. N. Chernega, B. S. Drach // Synthesis. – 2006. – № 14. – P. 2323–2326.

Поступило до редакції 26.10.2009 р.

B. С. Барановський, В. М. Ярюк, Б. Д. Грищук
Тернопільський національний педагогічний університет ім. В. Гнатюка

УДК 547.53:311.37

ДЕДІАЗОНІЮВАННЯ ТЕТРАФЛУОРОБОРАТУ 4,4'-ДИФЕНІЛТЕТРАЗОНІЮ У ПРИСУТНОСТІ СУЛЬФУРОВМІСНИХ НУКЛЕОФІЛІВ

Реакція Гаттермана-Зандмейра виявилась цінними синтетичним методом для введення різних замісників у ароматичне ядро шляхом заміни діазогрупи на відповідні функціональні групи [1]. В результаті систематичного дослідження різних нуклеофільних реагентів в реакціях дедіазоніювання ароматичних солей діазонію на прикладі тетрафлуороборату фенілдіазонію та його похідних встановлено, що дана реакція є частковим випадком більш загальної реакції ароматичних солей діазонію з солями неорганічних і органічних кислот [2].

В роботі [3] показано, що взаємодія хлоридів арилдіазонію на основі бензидину та його аналогів (діамінодифенілметану, діамінодифенілоксиду, діамінодифенілсульфіду) з мононенасиченими та дієновими сполуками приводить до утворення цільових продуктів хлороариллювання за участю однієї або двох діазогруп, а як побічні, в усіх випадках, одержуються відповідні арилгалогеніди – продукти реакції Зандмейера. За відсутності ж ненасичених сполук, в умовах каталізу хлоридами купруму, дедіазоніюванням 4,4'-тетразонійдифенілхлориду або 4,4'-тетразонійдифенілтетрафлуороборату у присутності хлориду натрію можна одержати тільки згадані продукти реакції Зандмейера.

Дані щодо введення в реакцію аніонарилювання бісдіазонієвих солей у присутності інших нуклеофільних реагентів у літературі практично відсутні [4]. На даний час є лише одна публікація [5], в якій наводять дані щодо діалкілдітіофосфатоариллювання метилакрилату та метилметакрилату 4,4'-тетразонійдіарилтетрафлуороборатами в присутності калієвих солей діалкілдітіофосфатних кислот, яке проходить з утворенням бісаніонарильованих адуктів і побічних продуктів – 4,4'-ди(O,O-діалкілдітіофосфато)дифенілів [5].

З метою вивчення нових сульфуровмісних аніоноїдних реагентів в реакції Зандмейера нами досліджено каталітичне і некatalітичне дедіазоніювання 4,4'-тетразонійдифенілтетрафлуороборату у присутності роданід-, O-етилдітіокарбонат- та N,N-діетилдітіокарбамат-аніонів. Встановлено, що основними продуктами даних реакцій є відповідні 4,4'-дітіоцанато(O-етилдітіокарбонато, N,N-діетилдітіокарбамато)дифеніли (1-3).